

HAFIZ OLMANIN ARAPÇA ÖĞRENİMİNE KATKILARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

Rıdvan Aydın

YÜKSEK LİSANS TEZİ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
ARAP DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EYLÜL, 2024

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 1 (bir) yıl sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Rıdvan
Soyadı : Aydın
Bölümü : Arap Dili Eğitimi
İmza :
Teslim Tarihi : 06/09/2024

TEZİN

Türkçe adı: Hafız Olmanın Arapça Öğrenimine Katkılarının Değerlendirilmesi

İngilizce Adı: An Evaluation of the Contributions of Quran Memorization to Learning Arabic.

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Rıdvan Aydın

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Rıdvan Aydın tarafından hazırlanan “Hafız Olmanın Arapça Öğrenimine Katkılarının Değerlendirilmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Musa Yıldız

(Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

Başkan: Prof. Dr. Murat Özcan

(Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

Üye: Doç. Dr. Yasin Murat Demir

(Mütercim Tercümanlık Ana Bilim Dalı, Ankara Hacı Bayram

Veli Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi: 06/09/2024

Bu tezin Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Şaban Çetin

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Tezin hazırlanması sürecinde emeği geçen, her aşamada yol gsteren, karşılaştığım zorluklarda Gazi Üniversitesi Rektörlük görevinin getirdiği iş yoğunluğuna rağmen bana zaman ayırıp desteğini benden hiç esirgemeyen, göstermiş olduğu sabrı, hoşgörüsü, enerjisi, bilgiyi arama ve ulaşma sürecindeki rehberliği ve motivasyonu ile bana örneğ olan, danışmanım ve değerli hocam Prof. Dr. Musa Yıldız'a çok teşekkür ederim. Tez çalışmama görüş ve önerileriyle katkı sağlayan, takıldığım her alanda ve her zamanda hoşgörü ve verdiği cesaretle şahsıma teveccüh gösteren kıymetli hocam Prof. Dr. Murat Özcan'a teşekkürlerimi sunarım. Tezin her aşamasında bilgi alışverişinde bulunduğum dostum Öğr. Gör. Dr. Muhammed Kurt'a; araştırmamda değerlendirici rolü üstlenen değerli büyüğüm Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni Kadir Ay'a, ayrıca çalışmama gönüllü katılımcı olan isimlerini sayamadığım hafız öğrencilerime teşekkür ederim. Çalışmamın ilk anından son anına kadar her türlü desteği esirgemeyen sevgili eşim Nihâl'e, oğlum Ahmet ve kızım Zeynep'e teşekkür ederim.

**HAFIZ OLMANIN ARAPÇA ÖĞRENİMİNE KATKILARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ
(Yüksek Lisans Tezi)**

Rıdvan Aydın

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Eylül 2024

ÖZ

Hafız, sözcük manası olarak muhafaza eden, koruyan ve hafızaya alan anlamına gelmektedir. Literatürde hafız; Kur'an-ı Kerim'i tamamen ezberleyen kişiye denilmektedir. Bu çalışmada, hafızlığını tamamlamış ve hafızlık belgesi almış olan öğrencilerin Arapça hazırlık sınıfında ve daha sonrasında Arapça öğrenme aşmasında, hafız olmalarının Arapça öğrenmelerine katkıda bulunup bulunmadığı araştırılmıştır. Bu doğrultuda hafızlık ve Arapça eğitimi hususunda hazırlanmış olan anket, internet aracılığıyla öğrencilere uygulanarak her bir soru için cevap frekansları incelenmiştir. Anket öğrenim gören toplam 93 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmada beşli likert tipi anket kullanılmıştır. Tarama modeli niteliğinde icra edilen bu çalışmada anketlerin incelemeleri neticesinde ulaşılmış olan bulgular yer almıştır. Araştırma 2023-2024 öğretim yılı yaz tatili döneminde Muhammet Hamdi Yazır Anadolu İmam Hatip Lisesinde kayıtlı hafız öğrenciler çoğunluk olmak üzere Arapça Öğretimi veren imam hatip liselerindeki hafız öğrenciler yürütülmüştür. Çalışmada kişisel bilgilerin yanı sıra 43 sorudan oluşan beşli likert tipinde anket uygulanarak hafızlığa, Arapçaya ve hatta Arapça öğretmenine bakışları ve değerlendirmeleri elde edilerek analizler gerçekleştirilmiştir. Veriler Google Form aracılığı ile gerekli bilgilendirmeler ve izinler alındıktan sonra toplanmıştır. Öğrencilerin hafız olmalarının Arapça öğrenmelerine katkısını belirlemek amacıyla öncelikle anket sonuçlarının normal dağılım sınaması ve güvenilirliği için Cronbach-alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Kişisel veriler bağlamında frekans analizleri yapıp grafiklerle gösterilmiştir. Çalışmanın asıl amacı için hafız olmanın Arapça öğrenme üzerinde etkisini görebilmek amacıyla madde-toplam kolerasyonları ve madde ayırt edicilikleri saptanmaya çalışılmıştır. İlgili incelemeler SPSS aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulguların sonuçlarına bakıldığında hafız olmanın Arapça öğrenimine anlamlı katkılar sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Arap dili, Arapça, hafızlık.
Sayfa adedi : xviii + 64
Danışman : Prof. Dr. Musa Yıldız

**AN EVALUATION OF THE CONTRIBUTIONS OF QURAN
MEMORIZATION TO LEARNING ARABIC
(M.S. Thesis)**

Ridvan Aydin

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATION SCIENCES

September 2024

ABSTRACT

Hafiz literally means the one who preserves, protects and memorizes. Hafiz in literature; It is called the person who memorizes the Holy Quran completely. In this research, it was investigated whether being hafiz contributed to the learning of Arabic by the students who completed their memorization and received their memorization certificate, in the Arabic preparatory class and later in the Arabic learning phase. In this regard, the survey prepared on memorization and Arabic education was applied to students via the internet and the answer frequencies for each question were examined. The survey was applied to a total of 93 students. A five-point Likert type survey was used in the research. This research, which was conducted as a survey model, included the findings obtained as a result of the examination of the surveys. The research was conducted with students enrolled mostly at Muhammet Hamdi Yazır Anatolian Imam Hatip High School and some other schools during the summer vacation period of the 2023-2024 academic year. In the study, in addition to personal information, analyses were carried out by applying a five-point Likert type survey consisting of 43 questions to obtain their views and evaluations of memorization, Arabic and even the Arabic teacher. The data was collected via Google Form after obtaining the necessary information and permissions. In order to determine the contribution of students' memorization to their learning Arabic, the Cronbach-alpha internal consistency coefficient was first calculated to test the normal distribution and reliability of the survey results. Frequency analyses were made in the context of personal data and shown with graphs. For the main purpose of the study, item-total correlations and item discriminations were examined in order to see the effect of being hafiz on learning Arabic. Relevant analyses were carried out via SPSS. Considering the results of the findings, it has been determined that being hafiz makes significant contributions to the learning of Arabic.

Key Words : Arabic language, Arabic, memorization of the Quran.
Page Number : xviii + 64
Supervisor : Prof. Dr. Musa Yildiz

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xvi
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
Anadolu İmam Hatip Lisesi Arapça Dersi (9. ve 10. Sınıflar) Öğretim Programı'nın Değerlendirilmesi	4
 Programın Temel Yaklaşımı	4
 İletişimsel Yaklaşımın Temel Alınması.....	5
 Dinleme, Konuşma, Okuma ve Yazma Becerilerine Odaklanma	6
 Öğrenci Merkezilik	6
 Türkçenin Arapça ile Etkileşimi.....	6

Problem Durumu	8
Araştırmanın Amacı	8
Araştırmanın Önemi.....	8
Evren ve Örneklem	9
İlgili Araştırmalar	9
BÖLÜM II.....	11
YÖNTEM.....	11
Doküman Analizi.....	11
Araştırma Modeli.....	11
Çalışma Grubu	12
Anketin Uygulanması ve Verilerin Toplanması.....	12
Verilerin Analizi.....	12
BÖLÜM III	15
BULGULAR	15
Öğrencilerin Hafızlığa ve Arapça Öğrenmeye Yönelik Görüşleri.....	21
BÖLÜM IV	43
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	43
KAYNAKLAR.....	45
EKLER.....	47
EK 1. Hafız Olmanın Arapça Öğrenimine Katkılarının Değerlendirilmesi Formu	48
EK 2. Anket Katılımı Onay Formu	58
EK 3. Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu İzin Belgesi	59
EK 4. Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı Bilgilendirildiğine Dair Belge....	60
EK 5. Anket Katılımı Veli İzin Formu	61

EK 6. İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma Uygulama İzin Belgesi.....	62
EK 7. Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma Uygulama İzin Belgesi.....	63
ÖZGEÇMİŞ	64

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yaşları.....	15
Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Hafızlığı Tamamlama Süreleri (Ay).....	16
Tablo 3. Hafızlık ve Arapça Öğrenme Arasındaki İlişki (Pearson r)	19
Tablo 4. Öğrencilerin, “Hafızlık Proje Okulunda Okumam Arapça Öğrenmeme Katkı Sağlıyor.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	21
Tablo 5. Öğrencilerin, “Derste Öğrendiğim Arapça Konularını Kur'an-ı Kerim Okurken Pekiştiriyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	21
Tablo 6. Öğrencilerin, “Hafızlık Yaparken Kur'an-ı Kerim'i Anlıyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	22
Tablo 7. Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Geçen Bir Kelimeyi Arapça Dersinde Öğrendiğimde Anlamını Unutmuyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	22
Tablo 8. Öğrencilerin, “Sınıftaki Arkadaşlarımda Hafız Olması Arapça Öğrenmemi Olumlu Etkilemektedir.” Önermesine İlişkin Görüşleri	23
Tablo 9. Öğrencilerin, “Hafız Olmamın Getirdiği Ezber Tekniklerim Arapça Öğrenmemde Olumlu Katkı Sağlıyor.” Önermesine İlişkin Görüşleri	23
Tablo 10. Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Geçen Bir Kelimeyi Geçmeyen Bir Kelimeye Göre Daha Kolay ve Hızlı Öğreniyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	24
Tablo 11. Öğrencilerin, “Dilbilgisi Kurallarını Kur'an-ı Kerim'de Geçen Ayetlerden Örneklerle Daha İyi Kavriyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	24
Tablo 12. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Arapça Dersini Kur'an-ı Kerim Bağlantılı İşler.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	25
Tablo 13. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Kur'an-ı Kerim Ayetlerinde Geçen Sözcükleri Kullanarak Ders İşler.” Önermesine İlişkin Görüşleri	25

Tablo 14. Öğrencilerin, “Derslerimizde Öğretmenimiz Ayetleri Akıllı Tahtadan Açar ve Ayet Üzerinden Yeni Öğrendiğimiz Kelimeleri Gösterir.” Önermesine İlişkin Görüşleri	26
Tablo 15. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Bizim Bildiğimiz Halde Farkında Olmadığımız Bilgileri Söyleyerek Öğrenmemizi Hızlandırır.” Önermesine İlişkin Görüşleri	26
Tablo 16. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Yeni Konuyu Kuran'ı Kerim'le İlişkilendirerek Öğretir.” Önermesine İlişkin Görüşleri	27
Tablo 17. Öğrencilerin, “Kuran'ı Kerim Dinlerken Arapça Dinleme Becerilerimin Geliştiğini Düşünüyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	27
Tablo 18. Öğrencilerin, “Öğretmeniz, Arapça Dersinde Kuran'ı Kerim Ezberimizi Pekiştirmektedir.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	28
Tablo 19. Öğrencilerin, “Arapça Dersini Kur'an-ı Kerim'e Olan İlgimden Dolayı Çok Dikkatli Takip Ediyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	28
Tablo 20. Öğrencilerin, “Öğretmenimizin Arapça Becerileri ve Arap Ülkelerindeki Deneyimleri Arapça'ya Olan İlgimi Arttırmaktadır.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	29
Tablo 21. Öğrencilerin, “Derste Kur'an-ı Kerim'de Geçen Kısa Hikayelerin Arapça Anlatımı Çok İlgimi Çekiyor.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	29
Tablo 22. Öğrencilerin, “Arapça Kitabında Geçen Kelimeleri Kur'an-ı Kerim'de Bulmak Beni Mutlu Ediyor.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	30
Tablo 23. Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim okurken derste öğrendiğim kelimeleri ve anlamlarını pekiştirmiş oluyorum.” Önermesine ilişkin görüşleri.....	30
Tablo 24. Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Geçen Diyalogları Anlayabiliyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	31
Tablo 25. Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Geçen Hikayeleri Anlayabiliyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	31
Tablo 26. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Derste Arapça'nın Öneminden Bahseder.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	32
Tablo 27. Öğrencilerin, “Arapça Çalışırken İbadet Ettiğimi Hissediyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	32
Tablo 28. Öğrencilerin, “Hafızlık Yaparken Arapça'dan Bıkkınlık Geldi.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	33

Tablo 29. Öğrencilerin, “Hafızlık Yaparken Zorlandığım İçin Arapça’dan Soğudum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	33
Tablo 30. Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'in Ayetlerinin Anlamını Merak ediyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	34
Tablo 31. Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Ayetlerin Anlamını Öğrenmek İstiyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	34
Tablo 32. Öğrencilerin, “Ailemin Zorlamasıyla Hafızlık Yaptım.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	35
Tablo 33. Öğrencilerin, “Kendi İsteğimle Hafızlık Yaptım.” Önermesine İlişkin Görüşleri	35
Tablo 34. Öğrencilerin, “Mezun Olduktan Sonra Arapça Bilmenin Bana Faydasının Olacağına Farkındayım.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	36
Tablo 35. Öğrencilerin, “Hafız Olmamın Yanında Arapça Bilmenin Beni Çok Daha İyi Yerlere Taşıyacağını Düşünüyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri	36
Tablo 36. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Yeni Öğrendiğimiz Kelimenin Kur'an-ı Kerim'de Geçip Geçmediğini Bize Sorar.” Önermesine İlişkin Görüşleri	37
Tablo 37. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Yeni Öğrendiğimiz Kelimenin Geçtiği Örnek Ayet Söylememizi İster.” Önermesine İlişkin Görüşleri	37
Tablo 38. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Yeni Öğrendiğimiz Dilbilgisi Kuralının Geçtiği Örnek Ayet Söylememizi İster.” Önermesine İlişkin Görüşleri	38
Tablo 39. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Ders Dışında da Kur'an-ı Kerim Okurken Öğrendiğimiz Kelimeleri Yakalamamızı Söyler.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	38
Tablo 40. Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Kıssaların Olduğu Ayetleri Okuyup Anlamaya Çalışmamızı İster.” Önermesine İlişkin Görüşleri	39
Tablo 41. Öğrencilerin, “Harekesiz Arapça Metin Okurken Sorun Yaşıyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	39
Tablo 42. Öğrencilerin, “Kuran'ı Kerim Okumayı Biliyor Olmam Arapça'daki Harfleri Öğrenmemi Kolaylaştırdı.” Önermesine İlişkin Görüşleri	40
Tablo 43. Öğrencilerin, “Bir Kelime Duyduğumda Kuran'ı Kerim'de O Kelimenin Geçtiği Ayetlerin Bağlamlarından Anlamını Çıkarabiliyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri	40

Tablo 44. Öğrencilerin, “Arapça Yazılmış Bir Metni Türkçe Bir Metne Göre Daha Kolay Ezberliyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	41
Tablo 45. Öğrencilerin, “Hafızlık Yaparken Arapça’dan Soğudum.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	41
Tablo 46. Öğrencilerin, “Hafızlık Yaptığımdan Dolayı Arapça’dan Bıkkınlık Geldi.” Önermesine İlişkin Görüşleri.....	42

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. OBM ölçütlendirilmiş düzeyler.....	5
Şekil 2. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları grafiği	15
Şekil 3. Araştırmaya katılan öğrencilerin hafızlığı tamamlama süreleri (ay) grafiği.....	16
Şekil 4. Araştırmaya katılan öğrencilerin aile durumları grafiği.....	17
Şekil 5. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşadıkları yer bilgisi grafiği	17
Şekil 6. Öğrencilerin hafızlığa karşı algı puanı (30-60).....	20
Şekil 7. Öğrencilerin hafızlığa karşı algı puanı (31-155).....	20

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

a.s.	Aleyhi's-selâm
Bkz.	Bakınız
Bs.	Basım/Baskı
c.c.	Celle Celaluhu
Çev.	Çeviren
DİB	Diyanet İşleri Başkanlığı
DÖGM	Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
Ed.	Editör
H.	Hicrî
Hz.	Hazreti
İHL	İmam Hatip Lisesi
İHO	İmam Hatip Ortaokulu
mad.	Maddesi
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
OBM	Ortak Başvuru Metni
ö.	Ölümü
r.a.	Radiyallahu Anh
s.	Sayfa
S.A.V.	Sallâllahu Aleyhi ve Sellem
ss.	Sayfadan Sayfaya
thk.	Tahkik

ts.	Tarihsiz
vb.	Ve benzeri
vd.	Ve diğerleri
vs.	Ve saire
yy.	Yayın yeri yok

BÖLÜM I

GİRİŞ

Dil iletişim araçlarından biridir. İnsanların birbirleriyle iletişime geçmek için kullandıkları bir vazgeçilmezdir. Dilin muhteva etmediği sesler, vücut dili ifadeleri ve sima ile karşdakine verilmek istenen ifadeler iletişimin gerçekleşmesinde önemli bir yer tutmalarına karşın, bunlar dilin ehemmiyetini asla tam olarak karşılayamazlar (Demirel, 2004:2).

Öğrenciler dil etmenlerini kullanmayı öğrenmiş olabilir ancak dili hakkını vererek kesin olarak kullanabilirler şeklinde ifade kullanmak doğru olamayabilir. Bu minvaldeki gözlemler, 20. Yüzyılın son çeyreğinin ilk kısımlarında eğitim sahasında dilsel yapı ağırlıklı yabancı dil eğitim yönteminden, iletişimsel yöneme müteveccih bir güncellemeye katkıda bulundu (Freeman, 2006:121). Arapçanın iletişimsel yöntemle buluşması ise 20. Yüzyılın son 10 yılına dayanmaktadır.

Arapça, Sami dil (Semitik) ailesindedir. En fazla Arap Yarımadası'nda, bölgesel olarak Orta Doğu ve kuzey Afrika'da konuşulmaktadır. 58 ülkede birinci dil olan Arapça, dünyada en çok konuşulan dördüncü dildir ve yaklaşık 315 milyon kişi tarafından konuşulmaktadır.

Günümüzde 30'a yakın farklı lehçeye sahip olmasına karşın "Fasih Arapça" şeklinde tabir edilen ortak yazı dili, Arap dünyası genelinde; resmi yazışmalar, resmi konuşmalar, gazete, dergi, televizyon vs. Alanlarda kullanılmaktadır. Fasih Arapça için "standart Arapça" da denilebilir.

Kutsal kitabımız Kur'an'ı Kerim'in dili olan Arapçayı öğrenmek İslam dininin öğretilerini daha doğru anlama imkanı sunabilir. Tarihi kaynakların önemli bir kısmının da Arapça olduğu göz önüne alındığında Arapça öğrenmek kişiye bu kaynaklara doğrudan erişim imkanı sunmaktadır. Geçmişte ve günümüzde evrensel konjonktüre bakıldığında da Arapça konuşulan bölgelerdeki doğal kaynaklar bu ülkelerdeki değeri ve doğal olarak onların iletişim dili olan Arapçanın da evrensel açıdan kıymetini artırmaktadır.

Arapça ile Türkçe arasındaki müşterek kelimelerin sayısı 6500'den fazladır. Bu durum ana dili Türkçe olup da Arapça öğrenmek isteyen bir kişinin işini kolaylaştırmalıdır.

Bu çalışmamızın temelini oluşturan etmenlerden biri Arapça ile Türkçe arasındaki ortak sözcüklerdir. Ülkemizde milli eğitim bakanlığı bünyesinde hafızlık eğitimleri verilmektedir. Bu eğitimlerin önemli bir kısmı ortaokul seviyesinde tamamlanmaktadır. Hafızlığını tamamlamış olan öğrencilerden bir kısmı Arapça hazırlık sınıfı olan hafızlık pekiştirme proje imam hatip liselerinde eğitimlerine ve öğrenimlerine devam etmektedirler.

Dil öğreniminde uygulanan çeşitli metotlar ile birlikte, gelişen teknolojinin de etkisiyle dil öğrenmek günümüzde, geçmişte çekmeyen radyolardan Arapça dinlemeye çalışan öğrencilerle karşılaştırıldığında çok daha kolay, hızlı ve etkili hale gelmiştir. Dil öğreniminde, filmler, diziler, şarkılar vs. gibi araçlar kullanılarak dil ve ses pekiştirme yapanların sayısı hiç de az değildir.

Hafız bir öğrencinin hafızasındaki, bir başka deyişle Kur'an-ı Kerim'deki kelimelerin tekrarsız toplam sayısı 6287, tekrarlarla birlikte toplam sayıları ise 49939'dur (Mamiş, 2007:125). Bu sayı bir yabancı dil öğreniminde hiçte azımsanacak bir sayı değildir.

Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V) 'in irtihallerinin akabinde, Kur'an-ı Kerim'in hafızalardan silinme korkusu sebebiyle hafızlık müessesesi ortaya çıkmıştır. Zaten "Hafız", sözcük manası bakımından muhafaza eden, koruyan ve ezberleyen manalarını muhteva etmektedir. (Bozkurt, 1997:15, s. 74-75).

Hafız kelimesi Kur'an-ı Kerim'de lügat manasında muhtelif ayet-i kerimelerde muhteva olmakta ve üç ayeti-i kerimede Allah(c.c)'ın vasfı olarak zikredilmektedir. (Bozkurt, Hafızlık, 15/74). Bunlar; "Allah, hafızların (koruyanların) en hayırlısıdır" (Yusuf, 12/64), "O zikri (Kur'an'ı) biz indirdik ve Onun koruyucusu da elbette biziz!" (Hicr,15/9) ve "Kendisi için dalgıçlık ve daha başka birtakım işler yapan bazı cinleri (şeytanları) da onun emrine verdik. Biz onları gözetim altında tutardık" (Enbiya, 21/82). Ayrıca hadis-i şerif nakil ve aktarımını meslek edinip çok sayıda hadis-i şerifi hafızasında tutan kimseler hadis ilmi lügatinde de hafız olarak nitelendirilmektedir.

Bu bağlamda hafızlığa mevzu bahis olan Kur'an'ın ve mezkur kelime ile birlikte kullanılagelen, ilgili diğer kelimelerin de manasına bakmanın faydalı olacağı düşünülmektedir. Terim olarak ise; "Allah, tarafından Cibril-i Emîn vasıtasıyla keyfiyeti malum olmayan hallerde, peygamber Hz.Muhammed'e (S.A.V) indirilen, okunmasıyla dahi

ibadet kabul edilen, Sûre-i Fatiha ile başlayıp Nas Suresi ile biten, başkalarının benzerini getirmekte aciz kaldığı Arapça mu'ciz bir kelimedir” (Birişik, “Kur’an”, 26, 384)

Kur’an-ı Kerim’in münhasır ifadesi ile ise Kur’an; hakkında hiçbir şüphe olmayan (Bakara, 2/2), ne önünden ne de arkasından batılın ilişemediği (Fussilet, 41/42), ondan daha doğru sözlü kimsenin bulunmadığı (Nisa, 4/87,122) Allah’ın katından, ayetlerinin düşünülmesi ve akıl sahipleri öğüt ve ibret alsınlar diye (Sa’d, 38/29) gönderilen kutsal bir kitaptır. Ayrıca Kur’an kelimesinin türediği “K R E” kökünden türeyen, Kıraat; okumak, Kari ve Kurra; okuyan-okuyucu, Daru’l-Kurra veya Daru’l-Kur’an ise Kur’an okunan ve Kur’an ilimlerinin tahsil edildiği yer manalarına gelmektedir (İbn Manzur, Lisanu’l-Arab, c.1, s. 128).

Bu tanımlardan sonra araştırmamızın konusu olan hafız kavramını; Kur’an’ı tümüyle ezberlemiş ve hafızasında koruyan kimselerin müsemma olduğu isim olarak, hafızlığın da Kur’an-ı Kerim ezberleme eğitimi minvalinde incelendiğinde, önceleri hafızların “Kurra” olarak adlandırıldıkları görülmektedir. (Önkal,2000:40; Canan, 2004:51). İslam’ın ortaya çıkışından günümüze değin “hafızlık” gerek halk arasında gerek resmi olarak ciddi anlamda değer görmüştür. Hafızlığa yukarıda anlatıldığı üzere değer atfedilmesinin sebeplerinin başında, Hz.Peygamberin (S.A.V) icraları, sözleri ve nasihatleri gelmektedir. Buna ek olarak Kur’an’ın malik olduğu nitelikler ve namazlarda gerekli olan Kur’an-ı Kerim kıraat zarurieti de Kur’an’ın her yaşta hafızalara kaydedilmesi konusunda etkin olarak yerini almıştır.

Cumhuriyetin ilanının hemen akabinde yeni tesis edilen Türkiye Cumhuriyeti muhtelif mevzularda olduğu gibi tedrisat sahasında da köklü değişiklikler yaptı. Bu şekilde Daru’l-Kurra ve bu alanda eğitim veren mekanlar da kapatıldı.

Diğer öğretim gereksinimlerinin yerlerini tutacak daha yeni okullar açılırken Daru’l-Kurraların karşılığı olacak herhangi bir eğitim merkezine yer verilmedi. Bu bağlamda hafızlık öğretimi okul olarak olmasa da Kur’an Kursu şeklinde faaliyetlerini sürdürmüş oldu. 1928 yılında harf inkılabının kanun olarak kabul edilmesi ile eğitimde Arapça okumak ve yazmak serbest olmaktan çıktı ve bunun bir sonucu olarak mevcut Kur’an Kurslarının kapılarına mühür vuruldu. Fakat 10. Aralık 1930 tarihinde “12 yaşından küçükler hiçbir şey öğretilmemek, 12 yaşından büyüklere ise sadece Kur’an-ı Kerim ve namaz sure ve dualarını –sıkı kontroller altında- öğretebilmeleri için bazı hoca efendilere izin verildi”. Daha sonra o dönemin Diyanet İşleri Başkanı R. Börekçi’nin kişisel gayret ve çabaları ile 1932 senesinde bahsettiğimiz eğitim Kur’an Kursu şeklinde tekrar faaliyetlerine başlamış ve sayıları dokuza yükselmiştir (Baltacı, 2000, s. 16).

1950 de ÷lkede meydana gelen siyasi değişikliğin getirdiği hava ile Kur'an Kurslarının sayısı hızla arttı. 1965'te Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve görevleri hakkında çıkan 633 sayılı kanundan sonra yayınlanan bir yönetmelikle Kur'an Kursları bir yönetmeliğe ulaştı.

Bütün bu pozitif etkinliklere rağmen hafızlık öğretimi, Kur'an Kurslarının içinde hak ettiği veya daha önceleri yaşadığı faal günlere dönemedi. Evvelinde ismine okullar açılan hafızlık eğitimi, son yüzyılda ÷lkemizde yalnızca hafızlık eğitiminin verildiği ayrı bir eğitim merkezine bile sahip olamadı. Kur'an Kurslarının içinde kendi isteği olan öğrenci olursa diğer öğrencilerin arasında eğitimlerini sürdürdüler. Bu şekilde teoride Kur'an Kursları, pratikte ise hafızlık eğitimi örgün din eğitimi etkinliği olmaktan çıkarılmış,yaygın din eğitimi faaliyeti olarak ifade edilebilecek bir duruma gelmiştir.

Günümüzde hafızlık eğitimi, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Kur'an Kurslarında ve bazı cemaatlerin kurslarında yapılmaktadır. Fakat DİB'e bağlı olmayan kurslarla ilgili herhangi bir bilgiye sahip değiliz. Bunun dışında çok az miktarda mescitlerde veya özel bir eğitimde hafızlık yapan talebelerin varlığı da bilinmektedir. Ancak bunların sayısı dikkate alınacak kadar fazla değildir.

21. Yüzyılda hafızlık eğitimi, genel hedeflerle açılmış Kur'an Kurslarının arasında, başkalarından ayrı olarak değerlendirilen bir topluluk veya bir kısım olarak sürdür÷lmektedir.

Anadolu İmam Hatip Lisesi Arapça Dersi (9. ve 10. Sınıflar) Öğretim Programı'nın Değerlendirilmesi

Anadolu İmam Hatip Lisesi Arapça Dersi Öğretim Programı'nın vizyonu, Arapça öğrenmeye ilgi duyan, Arapça bilgi düzeyini sürekli geliştirmeye istekli, başkalarıyla iş birliği yaparak birlikte öğrenen ve öz güvenle günlük yaşantısında düzeyine uygun olarak Arapçayı konuşabilen, bunun yanı sıra düzeyine uygun olarak İslami kaynaklardan da istifade edebilen bireyler yetiştirmektir.

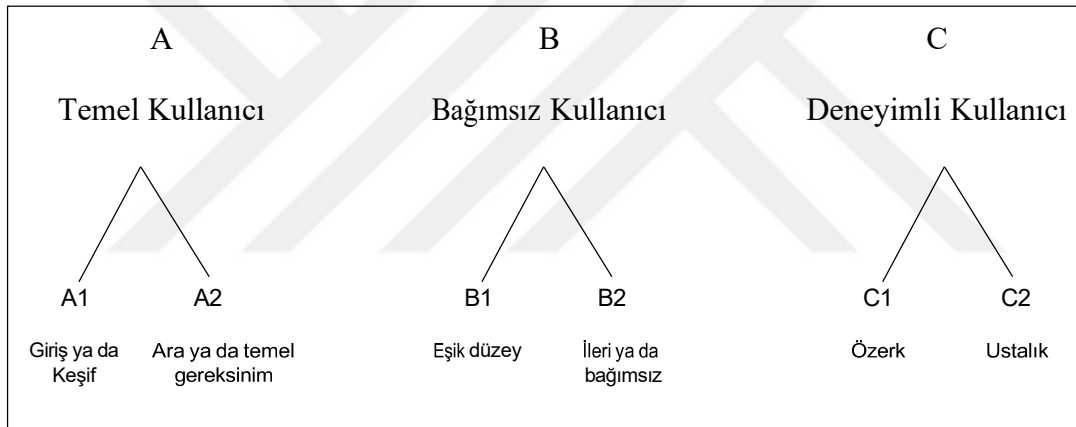
Programın Temel Yaklaşımı

Anadolu İmam Hatip Lisesi Arapça Dersi (9 ve 10. Sınıflar) Öğretim Programı, *iletişimsel yaklaşım* temel alınarak hazırlanmıştır. Bu, dilin kurallarını öğretmek yerine kullanımını önemsemek anlamına gelmektedir. Zira dil, iletişimi sağlayan sosyal bir

olgudur. Bu nedenle dil öğretimi, iletişimi sağlama hedefiyle tüm soruları cevaplayacak bir anlayışla kurgulanmalıdır.

Anadolu İmam Hatip Lisesi Arapça Dersi (9 ve 10. Sınıflar) Öğretim Programı, iletişimsel yaklaşımın yanı sıra öğrenilenlerin tekrar edilmesine ve aşamalı olarak yeni bilgilerin öğrenilenlere ilave edilmesine dayanan “sarmal yaklaşımı” da temel almaktadır.

İletişimsel yaklaşımlara ek olarak programda; yakından uzağa, basitten karmaşığa, somuttan soyuta olmak üzere öğrenci merkeze alınarak dinleme-anlama, konuşma, okuma ve yazma becerilerine yoğunlaşmıştır. Ayrıca Avrupa Dil Konseyi tarafından OBM'nin uygulanması için öngördüğü Avrupa dilleri arasında Arap Dilinin yer almamasına karşın, genel geçer dil öğrenme aşamaları ve dil edinim düzeylerinin evrenselliği göz önünde bulundurularak adı geçen bağlamlar bazında Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nden (OBM) yararlanılmıştır.

Şekil 1. OBM ölçütlendirilmiş düzeyler

İletişimsel Yaklaşımın Temel Alınması

İletişimsel yaklaşıma göre dilin kuralları değil, iletişimi sağlamak üzere kullanılması önemlidir. Yani dilin asıl işlevi sözlü ve yazılı iletişimi sağlamaktır.

İletişimsel yaklaşıma göre öğrenciler, kalıpları ezberlemek yerine öğrendiklerini buldukları ortamlarda kullanmaya yönlendirilir. Yani öğrenciler için iletişim; ihtiyaçların karşılanması, toplumsal hayatın oluşması ve sürdürülmesi sürecidir.

İletişimsel yaklaşıma göre öğrenci iletişim esnasında dilin kullanımını keşfetmelidir. Bu da her fırsatta öğrencinin iletişim ortamında kalmasını sağlamak üzere sınıf içinde ve dışında etkinlikler yapılması anlamına gelmektedir.

Bunun için, oluşturulacak alıştırmalarda konuşma, yazma, dinleme ve okuma etkinliklerine mümkün olduğunca eşit oranda yer verilmelidir.

Dinleme, Konuşma, Okuma ve Yazma Becerilerine Odaklanma

Anadolu İmam Hatip Lisesi Arapça Dersi (9 ve 10. Sınıflar) Öğretim Programı ile öğrencilerin dinleme-anlama, konuşma, okuma ve yazma becerilerini kazanmaları amaçlanmıştır. Öğrencilerin bu becerileri kullanarak kendilerini bilişsel, sosyal ve duyuşsal yönden geliştirmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca Arapça öğrenimine karşı olumlu tavır kazanmaları, gelecekte dört temel dil becerisini de dengeli bir şekilde kullanarak etkili iletişim kurmaları beklenmektedir.

Öğrenci Merkezilik

Öğrenci merkezli eğitim; her öğrencinin farklı zaman, tarz ve hızda öğrenebileceği ilkesine dayalı, öğrencilerin öğrenmeyi öğrenmelerini ve iş birliğine yatkın olmalarını esas alan bir yaklaşımdır. Buna göre öğretmen; öğrencilerin güncel ilgi ve ihtiyaçlarını belirleyen, farklılıklarını ortaya çıkaran, çalışmalarını planlayan ve gerekli ortamı hazırlayarak süreci başlatıp yürüten ve sonuçlandırıp değerlendiren bir rehber durumundadır.

Kazanımlar; dinleme-anlama, konuşma, okuma ve yazma becerilerini geliştirmek amacıyla öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

Türkçenin Arapça ile Etkileşimi

Türk Dil Kurumu tarafından 2005 yılında hazırlanan Türkçe sözlüğüne göre Türkçede 15.333 alıntı kelime bulunmaktadır. Bu alıntı kelimelerin 6619'u Arapçadan Türkçeye geçerek en büyük kısmı oluşturmaktadır. (Karaca, 2012, s. 2063). Türkçe sözlüğün 2019 yılına ait son baskısında ise Türkçe'nin Arapçadan alıntılıdığı kelime sayısı 6512'dir. (Akalin, 2019'dan aktaran Hannoud, 2021b, s. 203).

Türkçeye giren ödünç kelime sayısı; Türk toplumunun kültürel etkileşimde olduğu toplumlara, yaşadığı coğrafi bölgelere, göçebe-yerleşik hayat tarzına ve dini inançları gibi faktörlere bağlı olarak değişmektedir. Bu etmenlerin kaynak dilden erek dile sözcük girmesi

üzerindeki etkisi, toplumların birbiriyle olan etkileşim güçlülüğüne doğal olarak zamana ve dönemlere göre değişiklik göstermektedir.

Türkçenin diğer dillerle olan etkileşimi en az Göktürkler döneminde gerçekleşmiştir. Bu durumu, Türklerin ilk yazılı metni olan Orhun yazıtlarındaki alıntı kelime oranının %1 olmasından yola çıkarak anlayabilmekteyiz. (Zengin, 2017, s. 294; Aksan, 1977'dan aktaran Karaca, 2012). Uygurlar döneminde ise Türkçenin alıntılacağı kelimeler %2 ile %12 arasında değişmektedir. Bu artış Türk toplumunun yerleşik hayata geçmesi ile Maniheizm ve Budizm inançlarını benimsemeleriyle ilişkilendirilebilir (Aksan, 1977'dan aktaran Karaca, 2012, s. 2061).

Bu durumu Türklerin İslam'ı kabul etmelerinden sonra da gözleyebilmekteyiz. Öyle ki 751 yılında gerçekleşen Talas savaşında Araplarla olumlu ilişkiler kuran Türk toplumu, kültürel etkileşimin yanı sıra dil ve din açısından da etkileşim olmasına zemin hazırlamıştır. İslam'ı kabul etmeleri ardından Arapça ile etkileşim olmuştur. Arapça alıntı kelimelerin ilk rastlandığı yazılı Türkçe kaynak ise İslam'ı ilk kabul eden toplumlardan biri olan Karahanlılar döneminde yazılan Kutadgu Bilig'dedir (Akar, 2010, s. 3).

Selçuklular dönemine gelindiğinde; Farsça devlet ve bürokraside, Arapça ise din ve bilim dili olarak kullanılmaya başlanmıştır. Osmanlı döneminde medrese eğitiminin yaygınlaşmasıyla Arapça din ve bilim olarak yerini korumuş, buna ilaveten gündelik konuşmaya yansımaya başlamıştır. (Akar, 2010, s. 4).

Tanzimat dönemine gelindiğinde ise Batıya yönelmenin bir sonucu olarak Türkçe 16. Yüzyıldan itibaren Fransızcadan, 19. yüzyıldan itibaren İngilizceden etkilenecek kelime alıntılanmıştır (Zengin, 2017, s. 294). Bu iki dilden alıntılanan kelime sayısı, teknoloji ve bilimin ilerlemesiyle birlikte artmıştır.

Cumhuriyet döneminde dili sadeleştirme çabaları başlamıştır. Bu nedenle kullanılan Arapça kelimeler azalmış olsa da etkisi hala devam etmektedir. (Hannoud, 2021a, s. 787).

Bu araştırmamızda hafız öğrencilerin Arapça öğrenirken belleğinde mevcut bulunan pasif kelimelerin, kalıpların ve yapıların aktif öğrenmeye katkıda bulunup bulunmadığı incelenmiştir ve elde edilen sonuçlara göre çözüm önerileri sunulmuştur.

Problem Durumu

Türkiye’de hafızlık eğitimi Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yaklaşık 170 ortaokulda yoğun bir şekilde yürütülmektedir. Bunun yanında Hafızlık Pekiştirme programı uygulayan liselerin olduğu da bilinmektedir. Müslümanların kutsal kitabı Kuran-ı Kerim’in dili Arapçadır. Bu sebeple hafızlık öğrenimini tamamlayan bir öğrenci zihnine yüzlerce Arapça kelime, kalıp ve ifade yerleştirmiş olacaktır. Yabancı bir dilde ezberlenen şiir, şarkı veya özlü sözler o dili öğrenme ve kullanma anlamına gelmediği aşıkardır. Bu durumda hafızlık yapan öğrencilerin bu yoğun ezber çalışmalarını dil malzemesine nasıl dönüştürebilecekleri önemli bir problem olarak literatürde yerini almaktadır.

Hafızlık öğrenimi sonucunda ortaya çıkan ve pasif durumda kalan dil malzemeleri Arap dilinin daha etkin bir şekilde öğretilmesi amacıyla kullanılabilir mi? Ezberlenmiş ama dil becerileri açısından herhangi bir değere sahip olmayan kelime, kalıp, eş dizimsel ifadeler ve tabirler bu becerileri aktif hale getirebilir mi? Çalışmamız yukarıda belirtilen problem durumlarına yönelik hazırlanmış ve anket uygulamaları yoluyla bu durumları tespit etme yoluna gitmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı hafız olanlar tarafından ezberlenmiş olan Arapça ayetlerin, yabancı dil öğreniminde olumlu veya olumsuz etkilerinin tespit edilmesi ve literatüre kazandırılması olarak belirlenmiştir. Bu araştırmanın neticesinde öncelikle Millî Eğitim Bakanlığına bağlı hafızlık yetiştirme eğitimi veren ve hafızlık pekiştirme uygulaması yapılan imam hatip liselerinde okutulan Arapça derslerinde, öğrencilerin Arap dili öğreniminde hafızlıklarından faydalanmalarının mümkün olup olmadığı ortaya konmuştur. Hafız olmanın Arapça öğrenimine katkısının olup olmadığı belirlenmiştir. Bu bağlamda hafızların Arapça öğrenimine en üst düzeyde katkı sağlamak için yapılacak öğretim tekniklerine ve öğretim programlarına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Türkiye’de yüzlerce öğrenci Kur’an kurslarında hafız olmaktadır. Derinlemesine Arapça bilmeden bu dile ait sayısız sözcük, ifade, kalıp ve eş dizim ezberlemektedirler. Daha sonra derinlemesine Arapça öğrenen öğrenciler zihinlerinde hazır halde bulunan bu dil ifadelerini

rahatlıkla öğrenimleri sırasında kullanabilmektedirler. Yapılan çalışmanın bu katkının ne boyutta olduğunu ortaya koyması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini Türkiye’de hafızlık eğitimi aldıktan sonra İmam-Hatip liselerinde örgün eğitimlerine devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise hafızlığını tamamlamış ve imam hatip liselerinde Arapça dersi görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır.

İlgili Araştırmalar

Literatür incelendiğinde Hafızlık eğitimi ve Arapça öğretimi ile ilgili çalışmalar bulunmaktadır. Arapça öğretim yöntem ve teknikleri ile ilgili çalışmalara rastlanmamaktadır. Bununla birlikte hafızlık ve Arapça öğretiminin birlikte ele alındığı bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmalar şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Mimar, A. (2022). *Türk öğrencilere Arapça öğretiminde Arapça ile Türkçe arasındaki dilsel ortaklığın kullanılması Bakara Suresi örneği*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul. Mimar, A. bu çalışmasında Kur’an’ı Kerim ile Arapça öğretimi arasındaki dilsel ilişkiye değinmiş ve Bakara suresini incelemiştir.
2. Özcan, M. (2012). Gazi Eğitim Fakültesi Arap Dili Eğitimi *Anabilim Dalı Hazırlık Sınıfı için Avrupa Ortak Başvuru Metnine Uygun ve Moodle Eğitim Yönetim Sistemi Destekli Müfredat Önerisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. Özcan, M. bu doktora tezi çalışmasında Milli Eğitim Bakanlığı’nın mevcut olarak kullanmış olduğu öğretim programında kullanılmak üzere müfredat önerilerinde bulunmuştur.
3. Özcan, M. (2007). *Arapça Yazma Becerileri Öğretiminde İletişimsel Yaklaşım*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. Özcan, M, bu yüksek lisans tezinde günümüzde yabancı dil öğretim programlarında temel olarak baz alınan iletişimsel yaklaşımı incelemiştir.
4. Kozakoğlu, E. (2019). *Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesi ve Kur’an Eğitimine Katkısı (Konya Selçuklu Mustafa Büyükkaplan Hafız İmam Hatip Ortaokulu Örneği)*.

Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
Kozakoğlu, E. bu çalışmasında hafızlık yapan öğrenciler ile ilgili araştırma yapmıştır ve hafızlık ile ilgili bilgiler sunmuştur.

5. İlanlı, S. (2019). *Proje İmam-Hatip Liselerinde Arapça Hazırlık Sınıfı ğretim Yöntem ve Teknikleri*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul. İlanlı, S. , bu yüksek lisans tezinde proje imam hatip liselerini incelemiş ve hazırlık sınıflarındaki ğretim yöntem ve teknikleri incelemiştir.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu araştırmada varılan sonuçların tarafsız ve bilimsel gerçeklik seviyesinde olması için betimsel araştırma metodu kullanılmıştır. Betimsel araştırma, çalışılan mevzunun mevcut haline ilişkin hipotezlerin kontrolü için verileri bir araya toplamayı icap ettirir. İşte bu bağlamda Hafızlığı tamamlamış ve proje imam hatip liselerinde hazırlık sınıfı Arapça dahil olmak üzere Arapça öğretilimi alan öğrencilerin, Arapça öğrenme esnasında hafız olmalarının dil öğrenimine olan katkısını ortaya koymak amacıyla, hafız olmanın Arapça öğrenmeye katkısının olup olmadığına dair hipotezleri test edilmiştir. Bu açıdan nicel bir yapıya sahip olacak olan araştırmanın sonuçlarına büyük oranda anket sorularından elde edilmiş verilerden hareketle ulaşmayı hedeflemekle birlikte, araştırma alanına dair gözlemlerden de faydalanılmıştır. (Balcı, 2016, s. 242)

Doküman Analizi

Doküman, araştırılmak istenen konu hakkında bilgi sağlayan her türlü yazılı materyale denilmektedir. (Balcı, 2016, s. 221). Doküman analizi ise nitel araştırma yöntemlerinden kabul edilen ve bir araştırmanın birincil kaynağı sayılabilecek dokümanların toplanması, doğruluğunun teyit edilmesi ve analiz edilmesi olarak tanımlanmaktadır (Sak vd., 2021).

Araştırma Modeli

Araştırmamızda hafız olmanın Arapça öğrenimine katkısının olup olmadığı problemine cevap aranmaktadır. Bu amaçla akademik ortamda öğrencinin mevcut durumu öğrenilmek istendiği için çalışmanın betimsel tarama modelinde olduğu söylenebilir.

Çalışma Grubu

Araştırma 2023-2024 Öğretim Yılı yaz tatili döneminde Muhammet Hamdi Yazır Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde kayıtlı öğrenciler çoğunlukta olmak üzere toplam 93 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışmada kişisel bilgilerin yanı sıra 43 sorudan oluşan beşli likert tipinde anket uygulanarak hafızlığa, Arapçaya ve hatta Arapça öğretmenine bakışları ve değerlendirmeleri elde edilerek analizler gerçekleştirilmiştir.

Anketin Uygulanması ve Verilerin Toplanması

Verilerimiz gerekli bilgilendirmeler ve izinler alındıktan sonra Google Form aracılığıyla toplanmıştır. Öğrencilere kişisel bilgi olarak yaşları, hafızlığı ne kadar sürede bitirdikleri, anne babalarının sağ olup olmadıkları ve kiminle yaşadıkları sorulmuştur. Anket soruları beşli likert tipinde 1-“Asla Katılmıyorum”, 2-“Katılmıyorum”, 3-“Kararsızım”, 4-“Katılıyorum”, 5-“Kesinlikle Katılıyorum” olacak şekilde değerlendirme sonuçlarını elde edilecek şekilde hazırlanmıştır. Veriler ve sonuçlar bilimsel çalışma için kullanılacak olup öğrencilerin önüne bir yaptırım olarak çıkmayacağı bilgilendirmesi yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Öğrencilerin hafız olmalarının Arapça öğrenmelerine katkısını belirlemek amacıyla öncelikle anket sonuçlarının normal dağılım sınaması ve güvenilirliği için Cronbach-alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Kişisel veriler bağlamında frekans analizleri yapıp grafiklerle gösterilmiştir. Çalışmanın asıl amacı için hafız olmanın Arapça öğrenme üzerinde etkisini görebilmek için madde-toplam korelasyonları ve madde ayırt edici özellikleri tahlil edilmiştir. İlgili analizler SPSS aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada kullanılan anket soruları aşağıdaki gibidir.

Hafız olmanın Arapça öğrenimine katkılarının değerlendirilmesi Likert 5'li Anket Soruları

- 1- Hafızlık proje okulunda okumam Arapça öğrenmeme katkı sağlıyor.
- 2- Derste öğrendiğim Arapça konularını Kur'an-ı Kerim okurken pekiştiriyorum.
- 3- Hafızlık yaparken Kuran'ı Kerim'i anlıyordum.
- 4- Kuran'ı Kerim'de geçen bir kelimeyi Arapça dersinde öğrendiğimde anlamını unutmuyorum

- 5- Sınıftaki arkadaşlarımla da hafız olması Arapça öğrenmemi olumlu etkilemektedir
- 6- Hafız olmamın getirdiği ezber tekniklerim Arapça konularını öğrenmemde olumlu katkı sağlıyor.
- 7- Kur'an'ı Kerim'de geçen bir kelimeyi geçmeyen bir kelimeye göre daha kolay ve hızlı öğreniyorum.
- 8- Dilbilgisi kurallarını Kur'an'ı Kerim'de geçen ayetlerden örneklerle daha iyi kavriyorum.
- 9- Öğretmenimiz, Arapça dersini Kur'an'ı Kerim bağlantılı işler.
- 10- Öğretmenimiz, Kur'an'ı Kerim ayetlerinde geçen sözcükleri kullanarak ders işler.
- 11- Derslerimizde öğretmenimiz ayetleri akıllı tahtadan açar ve ayet üzerinden yeni öğrendiğimiz kelimeleri gösterir.
- 12- Öğretmenimiz bizim bildiğimiz halde farkında olmadığımız bilgileri söyleyerek öğrenmemizi hızlandırır.
- 13- Arapçanın önemini farkındayım.
- 14- Arapçanın bir dünya dili olduğunu biliyorum.
- 15- Öğretmenimiz yeni konuyu Kur'an'ı Kerim'le ilişkilendirerek öğretir.
- 16- Kur'an'ı Kerim dinlerken Arapça dinleme becerilerimin geliştiğini düşünüyorum.
- 17- Öğretmenimiz Arapça dersinde Kur'an'ı Kerim ezberimizi pekiştirmektedir.
- 18- Arapça dersini Kur'an'ı Kerim'e olan ilgimden dolayı çok dikkatli takip ediyorum.
- 19- Öğretmenimizin Arapça becerileri ve Arap ülkelerindeki deneyimleri Arapçaya olan ilgimi artırmaktadır.
- 20- Derste Kur'an'ı Kerim'de geçen kısa hikayelerin Arapça anlatımı çok ilgimi çekiyor.
- 21- Arapça kitabında geçen kelimeleri Kur'an'ı Kerim'de bulmak beni mutlu ediyor.
- 22- Kur'an'ı Kerim okurken derste öğrendiğim kelimeleri ve anlamlarını pekiştirmiş oluyorum.
- 23- Kur'an'ı Kerim'de geçen diyalogları anlayabiliyorum.
- 24- Kur'an'ı Kerim'de geçen hikayeleri anlayabiliyorum.
- 25- Öğretmenimiz derste Arapçanın öneminden bahseder.

- 26-Arapça çalışırken ibadet ettiğimi hissediyorum.
- 27-Hafızlık yaparken Arapçadan bıkkınlık geldi.
- 28-Hafızlık yaparken zorlandığım için Arapçadan soğudum.
- 29-Kur'an-ı Kerim'in anlamını merak ediyorum.
- 30-Kur'an-ı Kerim'in anlamını öğrenmek istiyorum.
- 31-Ailemin zorlamasıyla hafızlık yaptım.
- 32-Kendi isteğimle hafızlık yaptım.
- 33-Mezun olduktan sonra Arapça bilmenin bana faydası olacağını farkındayım.
- 34-Hafız olmamın yanında Arapça bilmenin beni çok daha iyi yerlere taşıyacağını düşünüyorum.
- 35-Öğretmenimiz yeni öğrendiğimiz kelimenin Kur'an-ı Kerim'de geçip geçmediğini bize sorar.
- 36-Öğretmenimiz yeni öğrendiğimiz kelimenin geçtiği örnek ayet söylememizi ister.
- 37-Öğretmenimiz yeni öğrendiğimiz dilbilgisi kuralının geçtiği örnek ayet söylememizi ister.
- 38-Öğretmenimiz ders dışında da Kur'an-ı Kerim okurken öğrendiğimiz kelimeleri yakalamamızı ister.
- 39-Öğretmenimiz kıssaların olduğu ayetleri okuyup anlamaya çalışmamızı ister.
- 40-Harekesiz Arapça metin okurken sorun yaşıyorum.
- 41-Kur'an-ı Kerim okumayı bilmem Arapçadaki harfleri öğrenmemi kolaylaştırdı
- 42-Bir kelime duyduğumda Kur'an-ı Kerim'de bulunan, o kelimenin geçtiği ayetlerin bağlamlarından anlamını çıkarabiliyorum.
- 43-Arapça yazılmış bir metni Türkçe bir metne göre daha kolay ezberliyorum.

BÖLÜM III

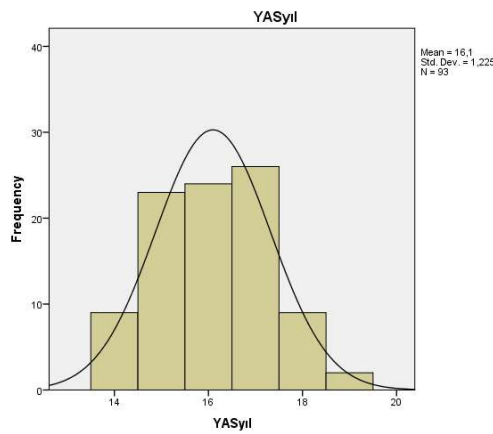
BULGULAR

Araştırmaya katılan öğrencilerin hepsi erkektir. Hafızlık proje okulunda karma eğitim olmadığından cinsiyet değişkeni sorulmamıştır. Çalışmada yer alan 93 öğrencinin 9'u (%9,7) 14 yaşında, 23'ü (%24,7) 15 yaşında, 24'ü (%25,8'i) 16 yaşında, 26'sı (%28,0) 17 yaşında, 9'u (%9,7) 18 yaşında ve 2'si (%2,2) 19 yaşındadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş dağılımları Tablo 1 ve Şekil 2'de yer almaktadır.

Tablo 1

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yaşları

YAŞ	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
14	9	9,7	9,7
15	23	24,7	34,4
16	24	25,8	60,2
17	26	28,0	88,2
18	9	9,7	97,8
19	2	2,2	100,0
Toplam	93	100,0	

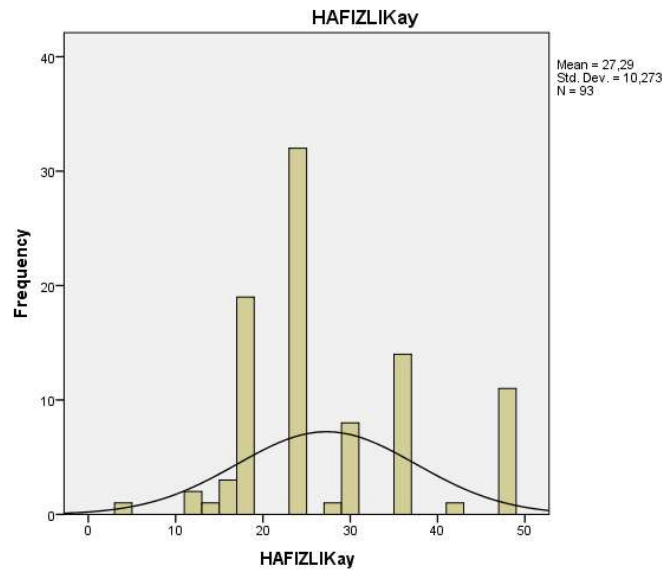
Şekil 2. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları grafiği

Öğrencilere hafızlığı ne kadar sürede tamamladıkları sorulmuştur. Öğrencilerin neredeyse üçte biri 24 ayda hafız olmuşlardır. Araştırmamıza katılan öğrencilerden 11'i (%11,8) 48 ayda hafızlıklarını tamamlarken yalnızca 1 öğrenci 4 ayda hafız olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin geneline bakarak yola çıkarsak öğrenciler hafızlığı ortalama yaklaşık 24 ayda tamamlamıştır. Hafızlığı 24 ay ve altında hafızlığı tamamlayan öğrencilerin toplam yüzdesi %62,4 iken, 24 ay üstünde ve 48 ay altında hafızlığı tamamlayan öğrencilerin toplam yüzdesi %37,6 bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin hafızlığı ne kadar sürede tamamladıkları ile ilgili dağılımlar Tablo 2 ve Şekil 3'de yer almaktadır.

Tablo 2

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Hafızlığı Tamamlama Süreleri (Ay)

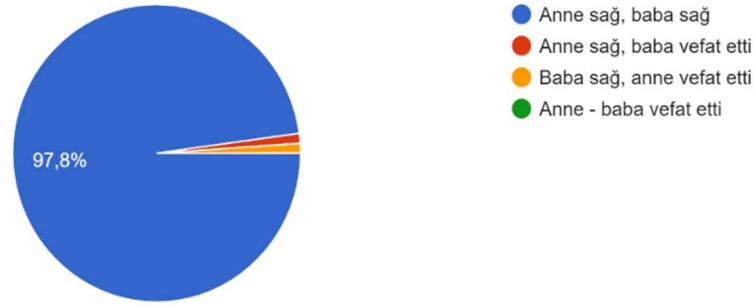
SÜRE	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
4	1	1,1	1,1
12	2	2,2	3,2
13	1	1,1	4,3
15	3	3,2	7,5
18	19	20,4	28,0
24	32	34,4	62,4
28	1	1,1	63,4
30	8	8,6	72,0
36	14	15,1	87,1
42	1	1,1	88,2
48	11	11,8	100,0
Toplam	93	100,0	

Şekil 3. Araştırmaya katılan öğrencilerin hafızlığı tamamlama süreleri (ay) grafiği

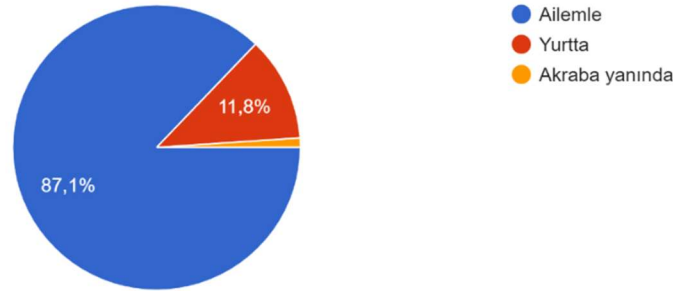
Öğrencilerin 91'inin anne babası sağken, 1 tanesinin annesi 1 tanesinin de babası vefat etmiştir. Eğitimlerine devam ederken nerede yaşadıkları sorulmuştur. Öğrencilerin 81'i (%87,1) ailesiyle yaşarken, 11'i (%11,8) yurttta ve 1'i (%1,1) akraba yanında yaşamaktadır. Bu bilgilere ilişkin veriler Şekil 4 ve Şekil 5'de gösterilmiştir.

3.Aile durumu 93 yanıt

Şekil 4. Araştırmaya katılan öğrencilerin aile durumları grafiği

4.Nerede yaşıyorsunuz? 93 yanıt

Şekil 5. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşadıkları yer bilgisi grafiği

Çalışmamızda tek değişkenli normallik teorisi betimsel analizlerden çarpıklık ve basıklık katsayıları yöntemiyle incelenmiştir. Çarpıklık ve basıklık değerlerinin $[-2,2]$ aralığında olması tek değişkenli normallik varsayımının sağlandığını gösterir (George & Mallery, 2010). Tüm maddeler için çarpıklık ve basıklık katsayısı değerlerinin $[-2,2]$ arasında yer aldığı görülmüş ve bu durum tek değişkenli normallik varsayımının sağlandığı şeklinde yorumlanmıştır.

Ayrıca çok değişkenli normallik varsayımı Bartlett Küresellik Testi ile kontrol edilmiştir. Bartlett Küresellik Testi sonucu manidar çıkmıştır ($X^2_{9381}=578,64$, $p<,01$). Bu da çok değişkenli normallik varsayımının sağlandığını göstermektedir. Çok değişkenli normallik varsayımının sağlanmış olması, doğrusallık varsayımının da sağlandığı şekilde yorumlanmaktadır (Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2018). Çoklu bağlantı problemini sınamak için Tolerans değerleri incelenmiş ve bu değerlerin maddelerin tümü için ,10'dan büyük olduğu görülmüştür. Bu durum çoklu bağlantı problemi olmadığı şekilde yorumlanmıştır. Örneklem büyüklüğünün faktörleştirmeye uygunluğunun belirlenmesi için Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) testi uygulanmıştır. Test sonucunda KMO değeri ,807 olarak bulunmuştur. Literatürde ,80 ve ,90 arasındaki KMO değerleri “iyi” olarak yorumlandığından (Çokluk vd., 2018), verinin faktörleştirmeye uygun olduğuna karar verilmiştir.

Tek değişkenli normallik varsayımı betimsel istatistiklerden çarpıklık ve basıklık katsayıları yoluyla incelenmiştir. Tüm maddeler için çarpıklık ve basıklık katsayısı değerlerinin [-2,2] arasında yer aldığı görülmüş ve bu durum tek değişkenli normallik varsayımının sağlandığı şekilde yorumlanmıştır. Çok değişkenli normallik varsayımı Bartlett Küresellik Testi ile kontrol edilmiştir. Bartlett Küresellik Testi sonucu manidar çıkmıştır ($X^2_{9381}=578,64$, $p<,01$). Çoklu bağlantı problemini sınamak Tolerans değerleri incelenmiş ve bu değerlerin maddelerin tümü için ,10'dan büyük olduğu görülmüştür. Bu durum çoklu bağlantı problemi olmadığı şekilde yorumlanmıştır.

Çalışmanın ikinci amacı olan güvenilirliğin belirlenmesi için ilk olarak iç tutarlılık anlamında güvenilirlik kanıtı sunan Cronbach alfa katsayısı hesaplanmıştır.

Güvenirlik çalışması kapsamında; 43 madde olarak toplamda 93 öğrenciye uygulanan ölçeğin geneline ilişkin Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı (iç tutarlılık) 0,789 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik katsayısı ,70 ve üzerinde olan ölçümlerin güvenilir olduğuna kabul edildiği (Bernardi, 1994) göz önünde bulundurulduğunda ölçeğin güvenilir olduğuna söylenebilir.

Ölçeğin güvenilirliği madde – toplam korelasyonu ve %27'lik alt ($n=25$) – üst ($n=25$) grup madde ayırt edicilik değerleri ile de ayrıca incelenmiştir. Ölçekte yer alan her bir maddeye ait madde – toplam korelasyonu ve %27'lik alt – üst grup puanları arasındaki farka ilişkin t testi değerleri $p<0.0001$ olacak şekilde anlamlı olduğuna bulunmuştur. Bu da maddelerin

tamamının ayırt edici olduğuna işaret etmektedir. Yapılan analizlerin tümü ölçme aracının geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın asıl amacına yönelik yapılacak korelasyon analizi için anket maddelerinden S25, S26, S29, S38, S42, S43 ters kodlanarak düzeltilmiştir. Hafızlığın Arapça öğrenimine katkısına bakılacağından bu iki kavramı temsil edecek maddeler şu şekilde sınıflandırılmıştır:

Hafızlık: S3 + S5 + S6 + S7 + S25 + S26 + S29 + S30 + S32 + S39 + S42 + S43

Arapça Öğrenme: S1 + S2 + S4 + S8 + S9 + S10 + S11 + S12 + S13 + S14 + S15 + S16 + S17 + S18 + S19 + S20 + S21 + S22 + S23 + S24 + S27 + S28 + S31 + S33 + S34 + S35 + S36 + S37 + S38 + S40 + S41

Tablo 3'te araştırmaya katılan öğrencilerin hafızlığa yönelik tutumları ile Arapça öğrenme tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmış olan korelasyon analizine ilişkin sonuçlar yer almaktadır. Sonucun +1 çıkması iki değişken arasında kuvvetli olumlu ilişkinin bulunduğunu, -1 ise kuvvetli olumsuz ilişkinin bulunduğunu gösterir. Korelasyon katsayısı 0'a yaklaştıkça ilişkinin kuvveti zayıflar, sıfır ise iki değişken arasında doğrusal bir ilişkinin olmadığını gösterir.

Tablo 3'te de görüldüğü gibi öğrencilerin hafızlığa yönelik tutumları ile Arapça öğrenme tutumları arasındaki ilişki orta düzeyde, pozitif ve anlamlıdır. Öğrencilerin hafız olması onları Arapça öğrenmeye teşvik eden bir olgu olarak görülebilir. Öğrencinin kişisel ilgisi, akademik başarı istemesi ya da sadece dersi geçmek onlara bu yönde yanıt vermesine yönlendirmiş olabilir. Ayrıca anket maddelerinin içeriğinden de anlaşılacağı gibi ders öğretmenine olan pozitif bakış açısı da Arapça öğrenmeye daha ılımlı bakmaya neden olmuş olabilir. Hafızlık ve Arapça öğrenme arasında kuvvetli bir ilişki bulunmamıştır.

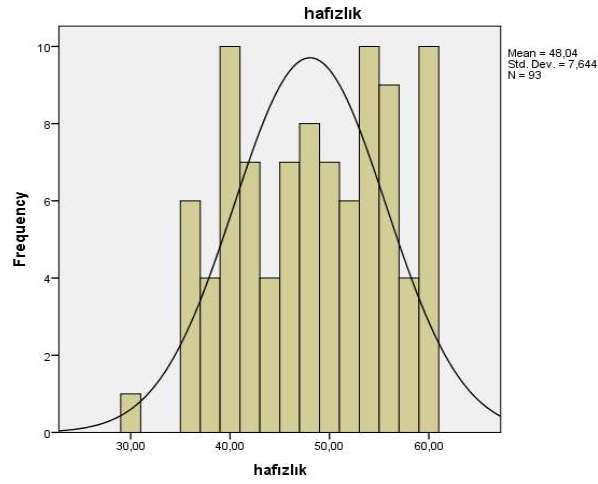
Tablo 3

Hafızlık ve Arapça Öğrenme Arasındaki İlişki (Pearson r)

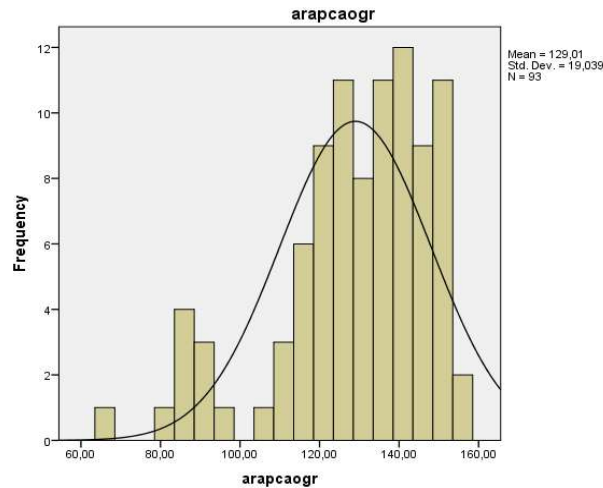
	Hafızlık	Arapça Öğrenme
Hafızlık	Pearson Correlation	,445**
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	93
Arapça Öğrenme	Pearson Correlation	,445**
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	93

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Anket 5'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahip olan ve 1'den (asla) 5'e (kesinlikle) doğru puanlaması yapılan bu ankette hafızlığa ve Arapça öğrenmeye karşı bakış açılarını öğrenmede alınabilecek en yüksek puan 215, en düşük puan ise 43'tür. Maddelerden bazıları olumsuz ifadeye sahip olduğundan ters kodlama yapılmıştır. Hafızlık alt boyuttan alınabilecek puan aralığı 30-60 iken, alınan en düşük puan 30 en yüksek puan ise 60'tır. Bu alt boyuttan alınan toplam puan öğrencilerin hafızlığa karşı algı puanını vermektedir. Öğrencilerin hafızlık bağlamında algısının yüksek düzeyde olduğu bulunup Şekil 6'da gösterilmiştir ($\bar{x}=48,04$). Arapça öğrenme alt boyutundan alınabilecek puan aralığı 31-155 iken, alınan en düşük puan 66 en yüksek puan ise 155'tir. Bu alt boyuttan alınan toplam puan öğrencilerin Arapça öğrenmeye karşı algı puanını vermektedir. Öğrencilerin bu bağlamında algısının yüksek düzeyde olduğu bulunup Şekil 7'de gösterilmiştir ($\bar{x}=129,01$).

Şekil 6. Öğrencilerin hafızlığa karşı algı puanı (30-60)

Şekil 7. Öğrencilerin hafızlığa karşı algı puanı (31-155)

Öğrencilerin Hafızlığa ve Arapça Öğrenmeye Yönelik Görüşleri

Tablo 4

Öğrencilerin, “Hafızlık Proje Okulunda Okumam Arapça Öğrenmeme Katkı Sağlıyor.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	0	0,0	0,0
Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Kararsızım	12	12,9	14,0
Katılıyorum	28	30,1	44,1
Kesinlikle Katılıyorum	52	55,9	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Hafızlık proje okulunda okumam Arapça öğrenmeme katkı sağlıyor.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=52) %55,9’u kesinlikle katılıyorum, (n=28) %30,1’i katılıyorum, (n=12) %12,9’u kararsızım ve sadece 1’i katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%86) hafızlık proje okulunda okumalarının Arapça öğrenmelerine katkı sağladığını belirtmektedir.

Tablo 5

Öğrencilerin, “Derste Öğrendiğim Arapça Konularını Kur'an-ı Kerim Okurken Pekiştiriyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	8	8,6	10,8
Kararsızım	14	15,1	25,8
Katılıyorum	34	36,6	62,4
Kesinlikle Katılıyorum	35	37,6	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Derste öğrendiğim Arapça konularını Kur'an-ı Kerim okurken pekiştiriyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=35) %37,6’sı kesinlikle katılıyorum, (n=34) %36,6’sı katılıyorum, (n=14) %15,1’i kararsızım, (n=8) %8,6’sı katılmıyorum ve (n=2) %2,2’si asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%74,2) derste öğrendikleri Arapça konularını Kur'an-ı Kerim okurken pekiştirdiğini belirtmektedir.

Tablo 6

Öğrencilerin, “Hafızlık Yaparken Kur'an-ı Kerim'i Anlıyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	4	4,3	4,3
Katılmıyorum	5	5,4	9,7
Kararsızım	32	34,4	44,1
Katılıyorum	25	26,9	71,0
Kesinlikle Katılıyorum	27	29,0	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Hafızlık yaparken Kur'an-ı Kerim'i anlıyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=27) %29 kesinlikle katılıyorum, (n=25) %26,9 katılıyorum, (n=32) %34,4 kararsızım, (n=5) %5,4 katılmıyorum ve (n=4) %4,3 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%55,9) hafızlık yaparken Kur'an-ı Kerim'i anladığını belirtmektedir.

Tablo 7

Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Geçen Bir Kelimeyi Arapça Dersinde Öğrendiğimde Anlamını Unutmuyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	5	5,4	5,4
Katılmıyorum	1	1,1	6,5
Kararsızım	18	19,4	25,8
Katılıyorum	23	24,7	50,5
Kesinlikle Katılıyorum	46	49,5	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kur'an-ı Kerim'de geçen bir kelimeyi Arapça dersinde öğrendiğimde anlamını unutmuyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=46) %49,5 kesinlikle katılıyorum, (n=23) %24,7 katılıyorum, (n=18) %19,4 kararsızım, (n=1) %1,1 katılmıyorum ve (n=5) %5,4 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%74,2) Kur'an-ı Kerim'de geçen bir kelimeyi Arapça dersinde öğrendiklerinde anlamını unutmadığını belirtmektedir.

Tablo 8

Öğrencilerin, “Sınıftaki Arkadaşlarımın da Hafız Olması Arapça Öğrenmemi Olumlu Etkilemektedir.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	4	4,3	4,3
Katılmıyorum	8	8,6	12,9
Kararsızım	15	16,1	29,0
Katılıyorum	23	24,7	53,8
Kesinlikle Katılıyorum	43	46,2	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Sınıftaki arkadaşlarımın da hafız olması Arapça öğrenmemi olumlu etkilemektedir.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=43) %46,2 kesinlikle katılıyorum, (n=23) %24,7 katılıyorum, (n=15) %16,1 kararsızım, (n=8) %8,6 katılmıyorum ve (n=4) %4,3 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%70,9) sınıftaki arkadaşlarının da hafız olması Arapça öğrenmelerini olumlu etkilediğini belirtmektedir.

Tablo 9

Öğrencilerin, “Hafız Olmamın Getirdiği Ezber Tekniklerim Arapça Öğrenmemde Olumlu Katkı Sağlıyor.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	1	1,1	3,2
Kararsızım	7	7,5	10,8
Katılıyorum	27	29,0	39,8
Kesinlikle Katılıyorum	56	60,2	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Hafız olmamın getirdiği ezber tekniklerim Arapça öğrenmemde olumlu katkı sağlıyor.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=56) %60,2 kesinlikle katılıyorum, (n=27) %29,0 katılıyorum, (n=7) %7,5 kararsızım, (n=1) %1,1 katılmıyorum ve (n=2) %2,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%89,2) hafız olmalarının getirdiği ezber tekniklerim Arapça öğrenmelerinde olumlu katkı sağladığını belirtmektedir.

Tablo 10

Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Geçen Bir Kelimeyi Geçmeyen Bir Kelimeye Göre Daha Kolay ve Hızlı Öğreniyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	2	2,2	4,3
Kararsızım	16	17,2	21,5
Katılıyorum	20	21,5	43,0
Kesinlikle Katılıyorum	53	57,0	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kur'an-ı Kerim'de geçen bir kelimeyi geçmeyen bir kelimeye göre daha kolay ve hızlı öğreniyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=53) %57,0 kesinlikle katılıyorum, (n=20) %21,5 katılıyorum, (n=16) %17,2 kararsızım, (n=2) %2,2 katılmıyorum ve (n=2) %2,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%78,5) Kur'an-ı Kerim'de geçen bir kelimeyi geçmeyen bir kelimeye göre daha kolay ve hızlı öğrendiğini belirtmektedir.

Tablo 11

Öğrencilerin, “Dilbilgisi Kurallarını Kur'an-ı Kerim'de Geçen Ayetlerden Örneklerle Daha İyi Kavriyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	6	6,5	6,5
Katılmıyorum	3	3,2	9,7
Kararsızım	13	14,0	23,7
Katılıyorum	32	34,4	58,1
Kesinlikle Katılıyorum	39	41,9	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Dilbilgisi kurallarını Kur'an-ı Kerim'de geçen ayetlerden örneklerle daha iyi kavriyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=39) %41,9 kesinlikle katılıyorum, (n=32) %34,4 katılıyorum, (n=13) %14,0 kararsızım, (n=3) %3,2 katılmıyorum ve (n=6) %6,5 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%76,3) dilbilgisi kurallarını Kur'an-ı Kerim'de geçen ayetlerden örneklerle daha iyi kavradığını belirtmektedir.

Tablo 12

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Arapça Dersini Kur'an-ı Kerim Bağlantılı İşler.”

Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Katılmıyorum	3	3,2	4,3
Kararsızım	14	15,1	19,4
Katılıyorum	16	17,2	36,6
Kesinlikle Katılıyorum	59	63,4	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz Arapça dersini Kur'an-ı Kerim bağlantılı işler.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=59) %63,4 kesinlikle katılıyorum, (n=16) %17,2 katılıyorum, (n=14) %15,1 kararsızım, (n=3) %3,2 katılmıyorum ve (n=1) %1,1 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%80,6) öğretmenlerinin Arapça dersini Kur'an-ı Kerim ile bağlantılı işlediğini belirtmektedir.

Tablo 13

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Kur'an-ı Kerim Ayetlerinde Geçen Sözcükleri Kullanarak

Ders İşler.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	3	3,2	3,2
Katılmıyorum	1	1,1	4,3
Kararsızım	13	14,0	18,3
Katılıyorum	18	19,4	37,6
Kesinlikle Katılıyorum	58	62,4	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz, Kur'an-ı Kerim ayetlerinde geçen sözcükleri kullanarak ders işler.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=58) %62,4 kesinlikle katılıyorum, (n=18) %19,4 katılıyorum, (n=13) %14,0 kararsızım, (n=1) %1,1 katılmıyorum ve (n=3) %3,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%81,6) öğretmenlerinin Kur'an-ı Kerim ayetlerinde geçen sözcükleri kullanarak ders işlediğini belirtmektedir.

Tablo 14

Öğrencilerin, “Derslerimizde Öğretmenimiz Ayetleri Akıllı Tahtadan Açar ve Ayet Üzerinden Yeni Öğrendiğimiz Kelimeleri Gösterir.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	4	4,3	4,3
Katılmıyorum	4	4,3	8,6
Kararsızım	13	14,0	22,6
Katılıyorum	27	29,0	51,6
Kesinlikle Katılıyorum	45	48,4	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Derslerimizde öğretmenimiz ayetleri akıllı tahtadan açar ve ayet üzerinden yeni öğrendiğimiz kelimeleri gösterir.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=45) %48,4 kesinlikle katılıyorum, (n=27) %29,0 katılıyorum, (n=13) %14,0 kararsızım, (n=4) %4,3 katılmıyorum ve (n=4) %4,3 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%77,4) derslerinde öğretmenlerinin ayetleri akıllı tahtadan açıp ayet üzerinden yeni öğrendikleri kelimeleri gösterdiğini belirtmektedir.

Tablo 15

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Bizim Bildiğimiz Halde Farkında Olmadığımız Bilgileri Söyleyerek Öğrenmemizi Hızlandırır.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	4	4,3	4,3
Katılmıyorum	1	1,1	5,4
Kararsızım	8	8,6	14,0
Katılıyorum	24	25,8	39,8
Kesinlikle Katılıyorum	56	60,2	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz bizim bildiğimiz halde farkında olmadığımız bilgileri söyleyerek öğrenmemizi hızlandırır.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=56) %60,2 kesinlikle katılıyorum, (n=24) %25,8 katılıyorum, (n=8) %8,6 kararsızım, (n=1) %1,1 katılmıyorum ve (n=4) %4,3 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%86,0) öğretmenlerinin öğrenciler bildikleri halde farkında olmadıkları bilgileri söyleyerek öğrenmelerini hızlandırdığını belirtmektedir.

Tablo 16

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Yeni Konuyu Kuran'ı Kerim'le İlişkilendirerek Öğretir.”

Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	5	5,4	7,5
Kararsızım	8	8,6	16,1
Katılıyorum	26	28,0	44,1
Kesinlikle Katılıyorum	52	55,9	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz yeni konuyu Kuran'ı Kerim'le ilişkilendirerek öğretir.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=52) %55,9 kesinlikle katılıyorum, (n=26) %28,0 katılıyorum, (n=8) %8,6 kararsızım, (n=5) %5,4 katılmıyorum ve (n=2) %2,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%83,9) öğretmenlerinin yeni konuyu Kuran'ı Kerim'le ilişkilendirerek öğrettiğini belirtmektedir.

Tablo 17

Öğrencilerin, “Kuran'ı Kerim Dinlerken Arapça Dinleme Becerilerimin Geliştiğini

Düşünüyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	4	4,3	4,3
Katılmıyorum	6	6,5	10,8
Kararsızım	13	14,0	24,7
Katılıyorum	28	30,1	54,8
Kesinlikle Katılıyorum	42	45,2	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kuran'ı Kerim dinlerken Arapça dinleme becerilerimin geliştiğini düşünüyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=42) %45,2 kesinlikle katılıyorum, (n=28) %30,1 katılıyorum, (n=13) %14,0 kararsızım, (n=6) %6,5 katılmıyorum ve (n=4) %4,3 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%75,3) Kuran'ı Kerim dinlerken Arapça dinleme becerilerinin geliştiğini düşündüklerini belirtmektedir.

Tablo 18

Öğrencilerin, “Öğretmeniz, Arapça Dersinde Kuran'ı Kerim Ezberimizi Pekiştirmektedir.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	4	4,3	4,3
Katılmıyorum	9	9,7	14,0
Kararsızım	25	26,9	40,9
Katılıyorum	25	26,9	67,7
Kesinlikle Katılıyorum	30	32,3	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmeniz Arapça dersinde Kuran'ı Kerim ezberimizi pekiştirmektedir.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=30) %32,3 kesinlikle katılıyorum, (n=25) %26,9 katılıyorum, (n=25) %26,9 kararsızım, (n=9) %9,7 katılmıyorum ve (n=4) %4,3 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%59,2) öğretmenlerinin Arapça dersinde Kuran'ı Kerim ezberlerini pekiştirdiğini belirtmektedir.

Tablo 19

Öğrencilerin, “Arapça Dersini Kur'an-ı Kerim'e Olan İlgimden Dolayı Çok Dikkatli Takip Ediyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Katılmıyorum	3	3,2	4,3
Kararsızım	18	19,4	23,7
Katılıyorum	34	36,6	60,2
Kesinlikle Katılıyorum	37	39,8	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Arapça dersini Kur'an-ı Kerim'e olan ilgimden dolayı çok dikkatli takip ediyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=37) %39,8 kesinlikle katılıyorum, (n=34) %36,6 katılıyorum, (n=18) %19,4 kararsızım, (n=3) %3,2 katılmıyorum ve (n=1) %1,1 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%76,4) Arapça dersini Kur'an-ı Kerim'e olan ilgilerinden dolayı çok dikkatli takip ettiklerini belirtmektedir.

Tablo 20

Öğrencilerin, “Öğretmenimizin Arapça Becerileri ve Arap Ülkelerindeki Deneyimleri Arapça’ya Olan İlgimi Arttırmaktadır.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	2	2,2	4,3
Kararsızım	11	11,8	16,1
Katılıyorum	17	18,3	34,4
Kesinlikle Katılıyorum	61	65,6	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimizin Arapça becerileri ve Arap ülkelerindeki deneyimleri Arapçaya olan ilgimi arttırmaktadır.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=61) %65,6 kesinlikle katılıyorum, (n=17) %18,3 katılıyorum, (n=11) %11,8 kararsızım, (n=2) %2,2 katılmıyorum ve (n=2) %2,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%83,9) öğretmenlerinin Arapça becerileri ve Arap ülkelerindeki deneyimlerinin Arapçaya olan ilgilerini arttırdığını belirtmektedir.

Tablo 21

Öğrencilerin, “Derste Kur'an-ı Kerim'de Geçen Kısa Hikayelerin Arapça Anlatımı Çok İlgimi Çekiyor.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	0	0,0	0,0
Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Kararsızım	17	18,3	20,4
Katılıyorum	25	26,9	47,3
Kesinlikle Katılıyorum	49	52,7	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Derste Kur'an-ı Kerim'de geçen kısa hikayelerin Arapça anlatımı çok ilgimi çekiyor.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=49) %52,7 kesinlikle katılıyorum, (n=25) %26,9 katılıyorum, (n=17) %18,3 kararsızım, (n=2) %2,2 katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%79,6) derste Kur'an-ı Kerim'de geçen kısa hikayelerin Arapça anlatımının çok ilgilerini çektiğini belirtmektedir.

Tablo 22

Öğrencilerin, “Arapça Kitabında Geçen Kelimeleri Kur'an-ı Kerim'de Bulmak Beni Mutlu Ediyor.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	2	2,2	4,3
Kararsızım	9	9,7	14,0
Katılıyorum	20	21,5	35,5
Kesinlikle Katılıyorum	60	64,5	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Arapça kitabında geçen kelimeleri Kur'an-ı Kerim'de bulmak beni mutlu ediyor.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=60) %64,5 kesinlikle katılıyorum, (n=20) %21,5 katılıyorum, (n=9) %9,7 kararsızım, (n=2) %2,2 katılmıyorum ve (n=2) %2,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%86,0) Arapça kitabında geçen kelimeleri Kur'an-ı Kerim'de bulmak onları mutlu ettiğini belirtmektedir.

Tablo 23

Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim okurken derste öğrendiğim kelimeleri ve anlamlarını pekiştirmiş oluyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	3	3,2	5,4
Kararsızım	22	23,7	29,0
Katılıyorum	22	23,7	52,7
Kesinlikle Katılıyorum	44	47,3	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kur'an-ı Kerim okurken derste öğrendiğim kelimeleri ve anlamlarını pekiştirmiş oluyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=44) %47,3 kesinlikle katılıyorum, (n=22) %23,7 katılıyorum, (n=22) %23,7 kararsızım, (n=3) %3,2 katılmıyorum ve (n=2) %2,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%71,0) Kur'an-ı Kerim okurken derste öğrendikleri kelimeleri ve anlamlarını pekiştirdiklerini belirtmektedir.

Tablo 24

Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Geçen Diyalogları Anlayabiliyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	5	5,4	5,4
Katılmıyorum	5	5,4	10,8
Kararsızım	26	28,0	38,7
Katılıyorum	32	34,4	73,1
Kesinlikle Katılıyorum	25	26,9	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kur'an-ı Kerim'de geçen diyalogları anlayabiliyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=25) %26,9 kesinlikle katılıyorum, (n=32) %34,4 katılıyorum, (n=26) %28,0 kararsızım, (n=5) %5,4 katılmıyorum ve (n=5) %5,4 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%61,3) Kur'an-ı Kerim'de geçen diyalogları anlayabildiklerini belirtmektedir.

Tablo 25

Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Geçen Hikayeleri Anlayabiliyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	3	3,2	3,2
Katılmıyorum	4	4,3	7,5
Kararsızım	28	30,1	37,6
Katılıyorum	28	30,1	67,7
Kesinlikle Katılıyorum	30	32,3	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kur'an-ı Kerim'de geçen hikayeleri anlayabiliyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=30) %32,3 kesinlikle katılıyorum, (n=28) %30,1 katılıyorum, (n=28) %30,1 kararsızım, (n=4) %4,3 katılmıyorum ve (n=3) %3,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%62,4) Kur'an-ı Kerim'de geçen hikayeleri anlayabildiklerini belirtmektedir.

Tablo 26

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Derste Arapça’nın Öneminden Bahseder.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Katılmıyorum	0	0	1,1
Kararsızım	8	8,6	9,7
Katılıyorum	20	21,5	31,2
Kesinlikle Katılıyorum	64	68,8	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz derste Arapçanın öneminden bahseder.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=64) %68,8 kesinlikle katılıyorum, (n=20) %21,5 katılıyorum, (n=8) %8,6 kararsızım ve (n=1) %1,1 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%90,3) öğretmenlerinin derste Arapçanın öneminden bahsettiğini belirtmektedir.

Tablo 27

Öğrencilerin, “Arapça Çalışırken İbadet Ettiğimi Hissediyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	11	11,8	11,8
Katılmıyorum	6	6,5	18,3
Kararsızım	27	29,0	47,3
Katılıyorum	25	26,9	74,2
Kesinlikle Katılıyorum	24	25,8	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Arapça çalışırken ibadet ettiğimi hissediyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=24) %25,8 kesinlikle katılıyorum, (n=25) %26,9 katılıyorum, (n=27) %29,0 kararsızım, (n=6) %6,5 katılmıyorum ve (n=11) %11,8 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%52,7) Arapça çalışırken ibadet ettiklerini hissettiklerini belirtmektedir.

Tablo 28

Öğrencilerin, “Hafızlık Yaparken Arapça’dan Bıkkınlık Geldi.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	9	9,7	9,7
Katılmıyorum	13	14,0	23,7
Kararsızım	23	24,7	48,4
Katılıyorum	20	21,5	69,9
Kesinlikle Katılıyorum	28	30,1	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Hafızlık yaparken Arapçadan bıkkınlık geldi.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=28) %30,1 kesinlikle katılıyorum, (n=20) %21,5 katılıyorum, (n=23) %24,7 kararsızım, (n=13) %14,0 katılmıyorum ve (n=9) %9,7 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%51,6) hafızlık yaparken Arapçadan bıkkınlık geldiğini belirtmektedir.

Tablo 29

Öğrencilerin, “Hafızlık Yaparken Zorlandığım İçin Arapça’dan Soğudum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	9	9,7	9,7
Katılmıyorum	9	9,7	19,4
Kararsızım	26	28,0	47,3
Katılıyorum	20	21,5	68,8
Kesinlikle Katılıyorum	29	31,2	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Hafızlık yaparken zorlandığım için Arapçadan soğudum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=29) %31,2 kesinlikle katılıyorum, (n=20) %21,5 katılıyorum, (n=26) %28,0 kararsızım, (n=9) %9,7 katılmıyorum ve (n=9) %9,7 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin ne yazık ki yarısı (%52,7) hafızlık yaparken zorlandıkları için Arapçadan soğuduklarını belirtmektedir.

Tablo 30

Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'in Ayetlerinin Anlamını Merak ediyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Katılmıyorum	1	1,1	2,2
Kararsızım	7	7,5	9,7
Katılıyorum	20	21,5	31,2
Kesinlikle Katılıyorum	64	68,8	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kur'an-ı Kerim'in ayetlerin anlamını merak ediyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=64) %68,8 kesinlikle katılıyorum, (n=20) %21,5 katılıyorum, (n=7) %7,5 kararsızım, (n=1) %1,1 katılmıyorum ve (n=1) %1,1 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%90,3) Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinin anlamını merak ettiklerini belirtmektedir.

Tablo 31

Öğrencilerin, “Kur'an-ı Kerim'de Ayetlerin Anlamını Öğrenmek İstiyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	0	0,0	0,0
Katılmıyorum	0	0,0	0,0
Kararsızım	8	8,6	8,6
Katılıyorum	29	31,2	39,8
Kesinlikle Katılıyorum	56	60,2	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kur'an-ı Kerim'de ayetlerin anlamını öğrenmek istiyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=56) %60,2 kesinlikle katılıyorum, (n=29) %31,2 katılıyorum, (n=8) %8,6 kararsızım görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%91,4) Kur'an-ı Kerim'de ayetlerin anlamını öğrenmek istediklerini belirtmektedir.

Tablo 32

Öğrencilerin, “Ailemin Zorlamasıyla Hafızlık Yaptım.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	12	12,9	12,9
Katılmıyorum	5	5,4	18,3
Kararsızım	23	24,7	43,0
Katılıyorum	15	16,1	59,1
Kesinlikle Katılıyorum	38	40,9	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Ailemin zorlamasıyla hafızlık yaptım.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=38) %40,9 kesinlikle katılıyorum, (n=15) %16,1 katılıyorum, (n=23) %24,7 kararsızım, (n=5) %5,4 katılmıyorum ve (n=12) %12,9 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin yarısından fazlası (%57,0) ailelerinin zorlamasıyla hafızlık yaptıklarını belirtmektedir.

Tablo 33

Öğrencilerin, “Kendi İsteğimle Hafızlık Yaptım.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Katılmıyorum	4	4,3	5,4
Kararsızım	20	21,5	26,9
Katılıyorum	20	21,5	48,4
Kesinlikle Katılıyorum	48	51,6	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kendi isteğimle hafızlık yaptım.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=48) %51,6 kesinlikle katılıyorum, (n=20) %21,5 katılıyorum, (n=20) %21,5 kararsızım, (n=4) %4,3 katılmıyorum ve (n=1) %1,1 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin hemen hemen yarısı (%51,6) kendi istekleriyle hafızlık yaptığını belirtmektedir.

Tablo 34

Öğrencilerin, “Mezun Olduktan Sonra Arapça Bilmenin Bana Faydasının Olacağına Farkındayım.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	0	0,0	0,0
Kararsızım	7	7,5	9,7
Katılıyorum	17	18,3	28,0
Kesinlikle Katılıyorum	67	72,0	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Mezun olduktan sonra Arapça bilmenin bana faydasının olacağına farkındayım.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=67) %72,0 kesinlikle katılıyorum, (n=17) %18,3 katılıyorum, (n=7) %7,5 kararsızım ve (n=2) %2,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%90,3) mezun olduktan sonra Arapça bilmenin onlara faydasının olacağına farkında olduklarını belirtmektedir.

Tablo 35

Öğrencilerin, “Hafız Olmamın Yanında Arapça Bilmenin Beni Çok Daha İyi Yerlere Taşıyacağını Düşünüyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	3	3,2	3,2
Katılmıyorum	0	0,0	0,0
Kararsızım	11	11,8	15,1
Katılıyorum	10	10,8	25,8
Kesinlikle Katılıyorum	69	74,2	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Hafız olmamın yanında Arapça bilmenin beni çok daha iyi yerlere taşıyacağını düşünüyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=69) %74,2 kesinlikle katılıyorum, (n=10) %10,8 katılıyorum, (n=11) %11,8 kararsızım ve (n=3) %3,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%85,0) hafız olmalarının yanında Arapça bilmelerinin onları çok daha iyi yerlere taşıyacağını düşündüklerini belirtmektedir.

Tablo 36

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Yeni Öğrendiğimiz Kelimenin Kur'an-ı Kerim'de Geçip Geçmediğini Bize Sorar.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	1	1,1	3,2
Kararsızım	15	16,1	19,4
Katılıyorum	11	11,8	31,2
Kesinlikle Katılıyorum	64	68,8	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz yeni öğrendiğimiz kelimenin Kur'an-ı Kerim'de geçip geçmediğini bize sorar.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=64) %68,8 kesinlikle katılıyorum, (n=11) %11,8 katılıyorum, (n=15) %16,1 kararsızım, (n=1) %1,1 katılmıyorum ve (n=2) %2,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%80,6 öğretmenlerinin yeni öğrendikleri kelimenin Kur'an-ı Kerim'de geçip geçmediğini onlara sorduğunu belirtmektedir.

Tablo 37

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Yeni Öğrendiğimiz Kelimenin Geçtiği Örnek Ayet Söylememizi İster.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Katılmıyorum	2	2,2	3,2
Kararsızım	11	11,8	15,1
Katılıyorum	18	19,4	34,4
Kesinlikle Katılıyorum	61	65,6	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz yeni öğrendiğimiz kelimenin geçtiği örnek ayet söylememizi ister.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=61) %65,6 kesinlikle katılıyorum, (n=18) %19,4 katılıyorum, (n=11) %11,8 kararsızım, (n=2) %2,2 katılmıyorum ve (n=1) %1,1 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%85,0) öğretmenleri yeni öğrettiği kelimenin geçtiği örnek ayet söylemelerini istediğini belirtmektedir.

Tablo 38

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz, Yeni Öğrendiğimiz Dilbilgisi Kuralının Geçtiği Örnek Ayet Söylememizi İster.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	3	3,2	3,2
Katılmıyorum	2	2,2	5,4
Kararsızım	8	8,6	14,0
Katılıyorum	27	29,0	43,0
Kesinlikle Katılıyorum	53	57,0	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz yeni öğrendiğimiz dilbilgisi kuralının geçtiği örnek ayet söylememizi ister.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=53) %57,0 kesinlikle katılıyorum, (n=27) %29,0 katılıyorum, (n=8) %8,6 kararsızım, (n=2) %2,2 katılmıyorum ve (n=3) %3,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%86,0) öğretmenlerinin yeni öğrendikleri dilbilgisi kuralının geçtiği örnek ayet söylemelerini istediğini belirtmektedir.

Tablo 39

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Ders Dışında da Kur'an-ı Kerim Okurken Öğrendiğimiz Kelimeleri Yakalamamızı Söyler.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	0	0,0	0,0
Katılmıyorum	3	3,2	3,2
Kararsızım	14	15,1	18,3
Katılıyorum	20	21,5	39,8
Kesinlikle Katılıyorum	56	60,2	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz ders dışında da Kur'an-ı Kerim okurken öğrendiğimiz kelimeleri yakalamamızı söyler.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=56) %60,2 kesinlikle katılıyorum, (n=20) %21,5 katılıyorum, (n=14) %15,1 kararsızım, (n=3) %3,2 katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%81,7) öğretmenlerinin ders dışında da Kur'an-ı Kerim okurken öğrendikleri kelimeleri yakalamalarını söylediğini belirtmektedir.

Tablo 40

Öğrencilerin, “Öğretmenimiz Kıssaların Olduğu Ayetleri Okuyup Anlamaya Çalışmamızı İster.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	3	3,2	3,2
Katılmıyorum	2	2,2	5,4
Kararsızım	15	16,1	21,5
Katılıyorum	21	22,6	44,1
Kesinlikle Katılıyorum	52	55,9	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Öğretmenimiz kıssaların olduğu ayetleri okuyup anlamaya çalışmamızı ister.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=52) %55,9 kesinlikle katılıyorum, (n=21) %22,6 katılıyorum, (n=15) %16,1 kararsızım, (n=2) %2,2 katılmıyorum ve (n=3) %3,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%78,5) öğretmenlerinin kıssaların olduğu ayetleri okuyup anlamaya çalışmalarını istediğini belirtmektedir.

Tablo 41

Öğrencilerin, “Harekesiz Arapça Metin Okurken Sorun Yaşıyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	20	21,5	21,5
Katılmıyorum	22	23,7	45,2
Kararsızım	25	26,9	72,0
Katılıyorum	15	16,1	88,2
Kesinlikle Katılıyorum	11	11,8	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Harekesiz Arapça metin okurken sorun yaşıyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=11) %11,8 kesinlikle katılıyorum, (n=15) %16,1 katılıyorum, (n=25) %26,9 kararsızım, (n=22) %23,7 katılmıyorum ve (n=20) %21,5 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin neredeyse üçte biri (%30) harekesiz Arapça metin okurken sorun yaşadıklarını belirtmektedir.

Tablo 42

Öğrencilerin, “Kuran’ı Kerim Okumayı Biliyor Olmam Arapça’daki Harfleri Öğrenmemi Kolaylaştırdı.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Katılmıyorum	1	1,1	2,2
Kararsızım	4	4,3	6,5
Katılıyorum	14	15,1	21,5
Kesinlikle Katılıyorum	73	78,5	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Kuran’ı Kerim okumayı biliyor olmam Arapçadaki harfleri öğrenmemi kolaylaştırdı.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=73) %78,5 kesinlikle katılıyorum, (n=14) %15,1 katılıyorum, (n=4) %4,3 kararsızım, (n=1) %1,1 katılmıyorum ve (n=1) %1,1 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%93,6) Kuran’ı Kerim okumayı biliyor olmalarının Arapçadaki harfleri öğrenmelerini kolaylaştırdığını belirtmektedir.

Tablo 43

Öğrencilerin, “Bir Kelime Duyduğumda Kuran’ı Kerim’de O Kelimenin Geçtiği Ayetlerin Bağlamlarından Anlamını Çıkarabiliyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Katılmıyorum	3	3,2	5,4
Kararsızım	33	35,5	40,9
Katılıyorum	27	29,0	69,9
Kesinlikle Katılıyorum	28	30,1	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Bir kelime duyduğumda Kuran’ı Kerim’de o kelimenin geçtiği ayetlerin bağlamlarından anlamını çıkarabiliyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=28) %30,1 kesinlikle katılıyorum, (n=27) %29,0 katılıyorum, (n=33) %35,5 kararsızım, (n=3) %3,2 katılmıyorum ve (n=2) %2,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%59,1) bir kelime duyduklarında Kuran’ı Kerim’de o kelimenin geçtiği ayetlerin bağlamlarından anlamını çıkarabildiklerini belirtmektedir.

Tablo 44

Öğrencilerin, “Arapça Yazılmış Bir Metni Türkçe Bir Metne Göre Daha Kolay Ezberliyorum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	3	3,2	3,2
Katılmıyorum	6	6,5	9,7
Kararsızım	20	21,5	31,2
Katılıyorum	19	20,4	51,6
Kesinlikle Katılıyorum	45	48,4	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Arapça yazılmış bir metni Türkçe bir metne göre daha kolay ezberliyorum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=45) %48,4 kesinlikle katılıyorum, (n=19) %20,4 katılıyorum, (n=20) %21,5 kararsızım, (n=6) %6,5 katılmıyorum ve (n=3) %3,2 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%68,8) Arapça yazılmış bir metni Türkçe bir metne göre daha kolay ezberlediklerini belirtmektedir.

Tablo 45

Öğrencilerin, “Hafızlık Yaparken Arapça’dan Soğudum.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	7	7,5	7,5
Katılmıyorum	12	12,9	20,4
Kararsızım	19	20,4	40,9
Katılıyorum	16	17,2	58,1
Kesinlikle Katılıyorum	39	41,9	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Hafızlık yaparken Arapçadan soğudum.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=39) %41,9 kesinlikle katılıyorum, (n=16) %17,2 katılıyorum, (n=19) %20,4 kararsızım, (n=12) %12,9 katılmıyorum ve (n=7) %7,5 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%59,1) hafızlık yaparken Arapçadan soğuduklarını belirtmektedir.

Tablo 46

Öğrencilerin, “Hafızlık Yaptığımdan Dolayı Arapça’dan Bıkkınlık Geldi.” Önermesine İlişkin Görüşleri

	Frekans	Yüzde	Toplam Yüzde
Asla Katılmıyorum	10	10,8	10,8
Katılmıyorum	7	7,5	18,3
Kararsızım	19	20,4	38,7
Katılıyorum	15	16,1	54,8
Kesinlikle Katılıyorum	42	45,2	100,0
Toplam	93	100,0	

Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin “Hafızlık yaptığımdan dolayı Arapçadan bıkkınlık geldi.” önermesine ilişkin yukarıda tabloda verilen betimsel istatistik analiz sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin (n=42) %45,2 kesinlikle katılıyorum, (n=15) %16,1 katılıyorum, (n=19) %20,4 kararsızım, (n=7) %7,5 katılmıyorum ve (n=10) %10,8 asla katılmıyorum görüşündedir. Öğrencilerin neredeyse yarısı (%61,3) hafızlık yaptıklarından dolayı Arapçadan bıkkınlık geldiğini belirtmektedir.

BÖLÜM IV

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

İnsanlar arasındaki en etkili iletişim aracı şüphesiz dildir. Hafız, kelime anlamı olarak muhafaza eden, koruyan ve ezberleyen anlamına gelmektedir. Literatürde hafız; Kur'an-ı Kerim'i tamamen ezberleyen kişiye denilmektedir. Bu araştırmada, hafızlığını tamamlamış ve hafızlık belgesi almış olan öğrencilerin Arapça hazırlık sınıfında ve daha sonrasında Arapça öğrenme aşmasında, hafız olmalarının Arapça öğrenmelerine katkıda bulunup bulunmadığı araştırılmıştır.

Bu doğrultuda hafızlık ve Arapça eğitimi hususunda hazırlanmış olan anket, internet aracılığıyla öğrencilere uygulanarak her bir soru için cevap frekansları incelenmiştir. Anket öğrenim gören toplam 93 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmada beşli likert tipi anket kullanılmıştır. Tarama modeli niteliğinde icra edilen bu araştırmada anketlerin analizleri sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Araştırma 2023-2024 öğretim yılı yaz tatili döneminde çoğunluğu Muhammet Hamdi Yazır Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde kayıtlı öğrenciler olmak üzere hafız öğrenciler ile yürütülmüştür. Çalışmada kişisel bilgilerin yanı sıra 43 sorudan oluşan beşli likert tipinde anket uygulanarak hafızlığa, Arapçaya ve hatta Arapça öğretmenine bakışları ve değerlendirmeleri elde edilerek analizler gerçekleştirilmiştir. Veriler Google Form aracılığı ile gerekli bilgilendirmeler ve izinler alındıktan sonra toplanmıştır.

Öğrencilerin hafız olmalarının Arapça öğrenmelerine katkısını belirlemek amacıyla öncelikle anket sonuçlarının normal dağılım sınaması ve güvenilirliği için Cronbach-alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Kişisel veriler bağlamında frekans analizleri yapıp grafiklerle gösterilmiştir. Çalışmanın asıl amacı için hafız olmanın Arapça öğrenme üzerinde etkisini görebilmek amacıyla madde-toplam kolerasyonları ve madde ayırt edicilikleri incelenmiştir. İlgili analizler SPSS aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen bulguların sonuçlarına bakıldığında hafız olmanın Arapça öğrenimine anlamlı katkılar sağladığı tespit edilmiştir. Hafız olan öğrencilerin hafızlık eğitimlerinin başlangıcından itibaren Arapçanın önemini kavramaları hususunda öğrencilere telkin verilmelidir. Çünkü yapılan araştırmaya göre öğrenciler hafızlık eğitimi aldıkları süre zarfında bu eğitimin ilerde Arapçalarına katkı sağlayacağını bilmemektedirler. Hali hazırda mevcut bulunan Arapça öğretim programları ve ders kitapları hafız öğrencilerin kendilerine geliştirmelerine yönelik hazırlanmadığı görülmektedir. Hafız öğrencilere uygun Arapça öğretim müfredatı hazırlanmalı ve bu programa uygun ders kitapları ve materyaller hazırlanmalıdır. Bu şekilde müfredat ve ders kitabı hazırlandıktan sonra hafız öğrenciler zihinlerinde bulunan Kur'an-ı Kerim ayetleri paralelinde çok daha verimli bir Arapça eğitimi almaları beklenmektedir. Yapılan araştırmaya göre hafız olan öğrenciler zihinlerinde hazır Arapça kelime, kalıp ve cümlelerin farkında olmadıkları görülmüştür. Bu bilincin farkında olarak ezberlerini yapan öğrenciler ilerde çok zorlanmadan Arap dili bilgilerini geliştirebileceklerdir.

Anket düzenlenen haliyle hafızlığa ve Arapça öğrenmeye bakış açısı olmak üzere iki alt boyuttan oluşan 43 madde bulunmaktadır. Bu araştırmada anketin tek boyutlu yapısı doğrulanmıştır. Anketin güvenilirlik analizleri ölçekten elde edilen verilerin güvenilir olduğunu göstermektedir. Çalışmamızdan amaca yönelik istenilen sonuçlar elde edilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan çıkarılan sonuçlara dayanılarak yapılan bazı öneriler aşağıda verilmiştir.

- Anketin uygulanması daha uzun süreye yayılarak daha sağlıklı sonuçlar alınabilir.
- Öğrencilerin Arapça öğrenmeye bakış açıları farklı cinsiyetteki öğrencilerle karşılaştırılarak çalışma yapılabilir.
- Öğrencilerin Arapça öğrenmeye bakış açıları farklı akademik düzeydeki öğrencilerle karşılaştırılarak çalışma yapılabilir.
- Çalışma lise öğrencilerinde uygulanmıştır. Ortaokul ve üniversite öğrencilerindeki sonuçlarına da bakılabilir.
- Hafız olan öğrencilerin Arapça öğrenmeye isteklerini arttırabilmek için istenilen konuda seminer, konferans ve uygulama gibi etkinliklerle arttırılabilir.

KAYNAKLAR

- Abduttevâb, R. (1997). *El-medhel ila 'ilmu'lülüğa*. Kahire: Mektebet'ul-Hancî.
- Akar, A. (2010). Türkçe–Arapça arasındaki sözcük ilişkileri. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (8), 9-16.
- Akdağ, S. (2022). *Kur'an dilinin fonetik yapısı*. Ankara: Fecr.
- Aksan, D. (2020). *Her yönüyle dil*. Ankara: TDK.
- Aksan, D. (2021). *Anlambilim konuları ve Türkçenin anlambilimi*. Ankara: Bilgi.
- Aksan, D. (2021). *Türkçenin sözvarlığı*. Ankara: Bilgi.
- Balcı, A. (2016). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem.
- Brashi, A. S. (2005). *Arabic collocations: Implications for translation*. Doctoral Dissertation, Western Sydney University Institute of Social Sciences, Sydney.
- Chomsky, N. (2021). *Doğa ve dil üzerine* (A. B. Karadağ, Çev.). İstanbul: Sözcükler.
- Çetinkaya, B. (2009). Eşdizimli sözlükler. *Turkish Studies*, 4(4), 197-206.
- Dedeoğlu, E., & Şen, G. (2010). *İngilizce-Türkçe-Arapça eşdizim*. Ankara: Fecr.
- Dursunoğlu, H. (2014). Türkiye Türkçesindeki Arapça sözcükler ve bu sözcüklerdeki ses olayları. *Turkish Studies*, 9(9), 145-155.
- Hannoud, S. A. (2021a). Türkçe Sözlük'te Arapça kelimelerle kurulan birleşik sözlerin tasnifi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (25), 768-801.
- Hannoud, S. A. (2021b). Türkçe Sözlük'te kapalı T ile biten Arapça kelimeler. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (22), 202-215.
- Haşimi, A. (2021). Türkiye Türkçesinde kullanılan Arapça kelime grupları ve cümleler hakkında bazı değerlendirmeler. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 5(1), 591-618.

- Mamiş, M. E. (2007). *Kur'an tekrarlarına istatistiki bir yaklaşım*. Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.
- Önder, Ş. G. (2014). *Arap dilinde eşdizim*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sak, R., Şahin Sak, İ. T., Öneren Şendil, Ç., & Nas, E. (2021). Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(1), 227-250.
- Türk Dil Kurumu. (2023). *Türkçe sözlük*. Ankara: TDK.
- Ünsal, B. (2006). *Günümüz Kur'an kurslarında hafızlık eğitimi ve problemleri (İstanbul örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Zengin, E. (2017). Türkçenin diğer dillerle etkileşimi ve sonuçları. *Journal of International Social Research*, 10(52), 293-299.

EKLER

Hafız Olmanın Arapça Öğrenimine Katkılarının Değerlendirilmesi

Değerli Katılımcı,

Prof. Dr. Musa YILDIZ danışmanlığında yürüttüğüm yüksek lisans tez çalışmam için hafız olmanın Arapça öğrenimine etkisini belirlemeyi amaçlamaktayım. Aşağıda bu çalışma ile ilgili ön bilgi formu ve maddeleri yer almaktadır.

Vereceğiniz cevaplarda bireysel bir değerlendirme yapılmayacağından isminiz yer almayacak, hiçbir amaçla başka araştırmalarda kullanılmayacak ve gizli tutulacaktır.

Katılımınız için teşekkür ederim.

Rıdvan Aydın

Gazi Üniversitesi

1.Yaşınız *

Yanıtınız

2.Hafızlığı kaç yılda tamamladınız? *

Yanıtınız

3.Aile durumu *

- Anne sağ, baba sağ
- Anne sağ, baba vefat etti
- Baba sağ, anne vefat etti
- Anne - baba vefat etti

4.Nerede yaşıyorsunuz? *

- Ailemle
- Yurtta
- Akraba yanında
- Diğer: _____

Hafızlık ve Arapça öğrenme hakkındaki görüşleriniz

Aşağıdaki maddelere 5'li likert tipinde derecelendirilen 5-tamamen katılıyorum, 4-katılıyorum, 3-kısmen katılıyorum, 2-katılmıyorum, 1-hiç katılmıyorum olacak şekilde size uyan seçeneği işaretleyiniz. *

5 4 3 2

Hafızlık proje okulunda okumam Arapça öğrenmeme katkı sağlıyor.

Derste öğrendiğim Arapça konularını Kur'an-ı Kerim okurken pekiştiriyorum.

Hafızlık yaparken Kur'an-ı Kerim'i anlıyorum.

Kur'an-ı Kerim'de geçen bir kelimeyi Arapça dersinde öğrendiğimde anlamını unutmuyorum.

Sınıftaki
arkadaşlarımın
da hafız olması
Arapça
öğrenmemi
olumlu
etkilemektedir.

Hafız olmamın
getirdiği ezber
tekniklerim
Arapça
öğrenmemde
olumlu katkı
sağlıyor.

Kur'an-ı Kerim'de
geçen bir
kelimeyi
geçmeyen bir
kelimeye göre
daha kolay ve
hızlı
öğreniyorum.

Dilbilgisi
kurallarını
Kur'an-ı Kerim'de
geçen
ayetlerden
örneklerle daha
iyi kavriyorum.

Öğretmenimiz
Arapça dersini
Kur'an-ı Kerim
bağlantılı işler.

Öğretmenimiz,
Kur'an-ı Kerim
ayetlerinde
geçen
sözcükleri
kullanarak ders
işler.

Derslerimizde
öğretmenimiz
ayetleri akıllı
tahtadan açar
ve ayet
üzerinden yeni
öğrendiğimiz
kelimeleri
gösterir.

Öğretmenimiz
bizim bildiğimiz
halde farkında
olmadığımız
bilgileri
söyleyerek
öğrenmemizi
hızlandırır.

Öğretmenimiz
yeni konuyu
Kuran'ı Kerim'le
ilişkilendirerek
öğretir.

Kuran'ı Kerim
dinlerken
Arapça dinleme
becerilerimin
geliştiğini
düşünüyorum.

Arapça dersini
Kur'an-ı Kerim'e
olan ilgimden
dolayı çok
dikkatli takip
ediyorum.

Öğretmenimizin
Arapça
becerileri ve
Arap
ülkelerindeki
deneyimleri
Arapçaya olan
ilgimi
arttırmaktadır.

Derste Kur'an-ı
Kerim'de geçen
kısa hikayelerin
Arapça anlatımı
çok ilgimi
çekiyor.

Arapça
kitabında geçen
kelimeleri
Kur'an-ı Kerim'de
bulmak beni
mutlu ediyor.

Kur'an-ı Kerim
okurken derste
öğrendiğim
kelimeleri ve
anlamlarını
pekiştirmiş
oluyorum.

Kur'an-ı Kerim'de geçen diyalogları anlayabiliyorum.

Kur'an-ı Kerim'de geçen hikayeleri anlayabiliyorum.

Öğretmenimiz derste Arapçanın öneminden bahseder.

Arapça çalışırken ibadet ettiğimi hissediyorum.

Hafızlık yaparken Arapçadan bıkkınlık geldi.

Hafızlık yaparken zorlandığım için Arapçadan soğudum.

Kur'an-ı Kerim'in ayetlerin anlamını merak ediyorum.

Kur'an-ı Kerim'de ayetlerin anlamını öğrenmek istiyorum.

Ailemin zorlamasıyla hafızlık yaptım.

Kendi isteğimle hafızlık yaptım.

Mezun olduktan sonra Arapça bilmenin bana faydasının olacağını farkındayım.

Hafız olmamın yanında Arapça bilmenin beni çok daha iyi yerlere taşıyacağını düşünüyorum.

Öğretmenimiz yeni öğrendiğimiz kelimenin Kur'an-ı Kerim'de geçip geçmediğini bize sorar.

Öğretmenimiz yeni öğrendiğimiz kelimenin geçtiği örnek ayet söylememizi ister.

Öğretmenimiz
yeni
öğrendiğimiz
dilbilgisi
kuralının geçtiği
örnek ayet
söylememizi
ister.

Öğretmenimiz
ders dışında da
Kur'an-ı Kerim
okurken
öğrendiğimiz
kelimeleri
yakalamamızı
söyler.

Öğretmenimiz
kıssaların
olduğu ayetleri
okuyup
anlamaya
çalışmamızı
ister.

Harekesiz
Arapça metin
okurken sorun
yaşıyorum.

Kuran'ı Kerim
okumayı biliyor
olmam
Arapçadaki
harfleri
öğrenmemi
kolaylaştırdı.

Bir kelime
duyduğumda
Kuran'ı Kerim'de
o kelimenin
geçtiği ayetlerin
bağlamlarından
anlamını
çıkatabiliyorum.

Arapça yazılmış
bir metni Türkçe
bir metne göre
daha kolay
ezberliyorum.

Hafızlık
yaparken
Arapçadan
soğudum.

Hafızlık
yaptığımdan
dolayı
Arapçadan
bıkkınlık geldi.

Bu soruda, satır başına bir yanıt bulunması gerekiyor

Geri

Gönder

Formu temizle

EK 2. Anket Katılımı Onay Formu

Sayın Katılımcımız

Katılacağınız bu çalışma, "Hafız Olmanın Arapça Öğrenimine Katkılarının Değerlendirilmesi" adıyla, Uzm. Öğr. Rıdvan AYDIN tarafından Ağustos 2024- Eylül 2024 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Hafız olan öğrencilerin, hafız olmalarının Arapça öğrenirken katkılarının değerlendirilmesi şeklinde olacaktır.

Araştırmanın Nedeni: Yüksek Lisans Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer: Whatsap, Google Form (Muhammed Hamdi Yazır Anadolu İmam Hatip Lisesi Öğrencilerine Uygulanacaktır.

Araştırma Uygulaması: Anket

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Uzm. Öğr. Rıdvan AYDIN

İletişim Bilgileri :

Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

...../...../.....

İsim-Soyisim İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

EK 3. Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu İzin Belgesi

Evrak Tarih ve Sayısı: 02.08.2024-E.1007774

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Etik Komisyonu

Sayı : E-77082166-302.08.01-1007774
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

02.08.2024

DAĞITIM YERLERİNE

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı **Yüksek Lisans Öğrencisi Rıdvan AYDIN'ın, Prof.Dr.Musa YILDIZ'ın** danışmanlığında yürüttüğü "**Hafız Olmanın Arapça Öğrenimine Katkılarının Değerlendirilmesi**" adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun **30.07.2024** tarih ve **13** sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Araştırma Kod No: 2024 - 1250

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Komisyon Başkanı

Ek:1 Liste

DAĞITIM

Gereği:

Sayın Prof. Dr. Musa YILDIZ

Bilgi:

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

Belge Doğrulama Kodu :BSV159SSBZ

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-ebys>

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK 4. Arap Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı Bilgilendirildiğine Dair Belge

GAZİ ÜNİVERSİTESİ ETİK KOMİSYONU FORM-3

T.C:
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ETİK KOMİSYONU

ARAP DİLİ EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI BAŞKANI
BİLGİLENDİRİLDİĞİNE DAİR BELGE

GAZİ ÜNİVERSİTESİ ETİK KOMİSYONUNA

Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı Arap Dili Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Rıdvan Aydın'ın, Prof. Dr. Musa Yıldız'ın danışmanlığında yürüttüğü "Hafız Olmanın Arapça Öğrenimine Katkılarının Değerlendirilmesi" isimli tez çalışması hakkında bilgilendirildim.

Bilgilerinize arz ederim.

Tarih: 18/07/2024
Kurum: Gazi Eğitim Fakültesi
Unvan: Doç. Dr.
Ad ve Soyad: İbrahim ÖZAY
İmza:

EK 5. Anket Katılımı Veli İzin Formu

Ek-1

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, "Hafız Olmanın Arapça Öğrenimine Katkılarının Değerlendirilmesi" adıyla, 2024-2025 eğitim öğretim yılı süresince yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Bu araştırma Hafızların Arapça öğrenirken, Hafız olmalarının bu dili öğrenmelerine olan katkılarını araştırmayı hedeflemektedir.

Araştırma Uygulaması: Google Form üzerinden uygulanacak anket şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuzun hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Uzm. Öğr.Rıdvan AYDIN

İletişim bilgileri

*Velisi bulunduğum sınıfı numaralı öğrencisi
.....'in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum.
(Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).*

.../.../.....

İsim-Soyisim İmza:

Veli Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

EK 6. İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma Uygulama İzin Belgesi

TOKİ Aliya İzzetbegoviç Anadolu İmam Hatip Lisesi Müdürlüğüne

Başvuru No: MEB.TT.2024.000628

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatının Kurum Kodu

T.C. Kimlik No

Adı Soyadı: RIDVAN AYDIN

Araştırmanın Adı: HAFIZ OLMANIN ARAPÇA ÖĞRENİMİNE KATKILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Araştırmanın Niteliği: Yüksek Lisans Tezi

Araştırmanın Örneklem / Çalışma Grubu: Öğrenci

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatı: TOKİ Aliya İzzetbegoviç Anadolu İmam Hatip Lisesi

Uygulama Yapılacak Birim: Anadolu İmam Hatip Lisesi

Uygulama Yapılacak İl: İSTANBUL

Veri Toplama Aracının Başlığı: HAFIZ OLMANIN ARAPÇA ÖĞRENİMİNE KATKILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ ANKETİ

Araştırma Uygulama İzininin Kabul Tarihi: 13.08.2024

Araştırmanın Uygulama İzininin Bitiş Tarihi: 13.08.2025

Yukarıda kimliği yazılı araştırmacı "Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesine (2024/41)" göre belirtilen kapsamda araştırmasını yapmayı taahhüt etmiştir. Araştırmacının bilgi ve belgelerinin uygunluğu kontrol edilmiş olup araştırma uygulama izni İSTANBUL İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır.

* Başvuru detayını görüntülemek ve belgeyi doğrulamak için '<https://arastirmaizinleri.meb.gov.tr/belge-dogrula>' bağlantısını kullanınız.

* Araştırma uygulama izni belgesi ve veri toplama araçları (araçlardaki maddeler) modülde yer alanlarla aynı olmalıdır.

- Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Modülü -

EK 7. Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma Uygulama İzin Belgesi

Akyurt Şükrü Acar Anadolu İmam Hatip Lisesi Müdürlüğüne

Başvuru No: MEB.TT.2024.000512

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatının Kurum Kodu:

T.C. Kimlik No:

Adı Soyadı: RIDVAN AYDIN

Araştırmanın Adı: HAFIZ OLMANIN ARAPÇA ÖĞRENİMİNE KATKILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Araştırmanın Niteliği: Yüksek Lisans Tezi

Araştırmanın Örneklem / Çalışma Grubu: Öğrenci

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatı: Akyurt Şükrü Acar Anadolu İmam Hatip Lisesi

Uygulama Yapılacak Birim: İmam Hatip Lisesi

Uygulama Yapılacak İl: ANKARA

Veri Toplama Aracının Başlığı: HAFIZ OLMANIN ARAPÇA ÖĞRENİMİNE KATKILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Araştırma Uygulama İzininin Kabul Tarihi: 15.08.2024

Araştırmanın Uygulama İzininin Bitiş Tarihi: 15.08.2025

Yukarıda kimliği yazılı araştırmacı "Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesine (2024/41)" göre belirtilen kapsamda araştırmasını yapmayı taahhüt etmiştir. Araştırmacının bilgi ve belgelerinin uygunluğu kontrol edilmiş olup araştırma uygulama izni ANKARA İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır.

NOT: Okul/kurum yöneticileri tarafından "Araştırma Uygulama İzni" belgesinin ve veri toplama araçlarının (araçlardaki maddelerinin) modülde yer alan belge ve araçlarla aynı olduğu kontrol edilmelidir. Aynı olmadığı durumda araştırma uygulama izni verilmeyecektir.

* Başvuru detayını görüntülemek ve belgeyi doğrulamak için '<https://arastirmaiznleri.meb.gov.tr/belge-dogrula>' bağlantısını kullanınız.

- Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Modülü -

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı	Aydın, Rıdvan
Uyruğu	T.C.
Doğum tarihi ve yeri	
Medeni hali	
Telefon	
Faks	
E-posta	

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet Yılı
Lise	Etimesgut Anadolu Lisesi	2004
Üniversite	Gazi Üniversitesi Arapça Öğretmenliği	2009
Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi Arapça Öğretmenliği	Devam Ediyor

İş Deneyimi, Yıl	Çalıştığı Yer	Görev
2009-2024	Milli Eğitim Bakanlığı	Arapça Öğretmenliği

Yabancı Dil	İngilizce, Arapça
-------------	-------------------

Yayımlar

-

Hobiler

Seyahat etmek, yeni yerler keşfetmek, teknolojiyi takip etmek, spor yapmak, insanlara yardım etmek.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...